

Pellervo-Seura

109. toimintavuosi **2008**

Etuja jäsenille – meille Suomessa,

Pellervo-Seura ry

Pellervo-Seura on osuustoiminnallisten yritysten ja yhteisöjen valtakunnallinen palvelu-, yhteistoiminta- ja etujärjestö, jonka toiminnan tarkoituksena on parantaa jäsenyhteisöjensä liiketoiminnan toimintaedellytyksiä ja edesauttaa uusien osuuskuntien perustamista ja niiden toiminnan kehittymistä. Pellervo edustaa lähes 400 osuustoiminnallista yritystä tai yhteisöä, joiden keskeiset toimialat ovat pankki- ja vakuutustoiminta, elintarvike- ja metsäteollisuus, sähkö ja muu energia, puhelin- ja muu tiedonsiirto sekä kauppa.

Pellervo-Seuran tarkoitus ja työsarka ovat pysyneet samana koko sen 110-vuotisen historian ajan: seura kehittää osuustoimintaa suomalaisten taloudellisen ja sosiaalisen hyvinvoinnin edistämiseksi. Pellervo-Seura perustettiin vuonna 1899,

josta alkoi suomalaisen osuustoimintaliikkeen voimallinen kehitys. Tuolloin ryhdyttiin taloudellisen yhteistoiminnan aatteelliseen levitystyöhön ja osuustoimintalain valmisteluun.

Pellervo-Seura ja suomalainen osuustoimintaliike täyttävät 110 vuotta vuonna 2009. Kuten alkuvuosina, juhluvuonna Pellervo keskittyy osuustoiminnan ideaan ja osuuskuntalain uudistukseen teemalla ”Etuja jäsenille – meille Suomessa, osuustoiminta ja Pellervo 110 vuotta.”

Pellervo-Seura on Kansainvälisen osuustoimintaliiton ICA:n jäsen. Sveitsin Genevessä päämajaansa pitävä ICA edustaa noin 800 miljoonaa osuuskunnan jäsentä eri puolilla maailmaa.

Pellervo-Seura on myös Belgian Brysselissä sijaitsevan EU:n maatalousosuuskuntien järjestön Cogecan jäsen.

Pellervo-Seuran jäsenet 2009

192	osuuspankkia
84	vakuutusyhdistystä
27	maaseutukeskusta sekä maamies- ja kotitalousseuraa
22	osuusmeijeriä ja maidonhankintaosuuskuntaa
14	yhteistoimintakerhoa ja ammatillista oppilaitosta
4	saha-, mylly- ja koneosuuskuntaa
3	kotieläinjalostusryhmään kuuluvaa osuuskuntaa
6	puhelinosuuskuntaa
4	lihataloa
4	sähköosuuskuntaa
3	osuuskauppaa
+	Faba Jalostus Osk Finlands Svenska Andelsförbund r.f. Lähivakuutus Keskinäinen Yhtiö Lähivakuutus osk Maa- ja metsätaloustuottajain Keskusliitto MTK ry Metsäliitto Osuuskunta Munakunta Osuustoiminnan Kehittäjät - Coop Finland ry Paikallisosuuspankkiliitto ry Suomalainen Energiaosuuskunta (SEO) Valio Oy

osuustoiminta ja Pellervo 110 vuotta

Osuustoiminta Suomessa

Suomesta on kehittynyt maailman mittakaavassa kaikkein osuustoiminnallisin maa. Osuustoimintamme on monipuolista ja kehittyvää eri talouselämän toimialoilla.

Suomalaisen osuustoiminnan yhteinen jäsenyyksien määrä on yli seitsemän miljoonaa. Osuuskuntien jäsenyyksien määrä on 3,7 miljoonaa, ja niihin rinnastettavien keskinäisten henki- ja vahinkovakuuttajien omistaja-asiakkuuksien määrä 3,3 miljoonaa.

Kun osuustoiminnan jäsenmäärät ja liikevaihdot suhteutetaan kansantalouden kokoon ja väestön määrään, niin Suomi on maailman vahvin osuustoimintamaa. Suomalaisista aikuisista 84 prosenttia ilmoittaa olevansa vähintään yhden osuuskunnan jäsen tai keskinäisen vakuutuslaitoksen osakas. Määrä on kymmenessä vuodessa noussut neljänneksellä.

Kohti juhluv vuotta

Hallituksen puheenjohtajan katsaus

Kuvittelimme Pellervo-Seurassa vuoden 2008 jäävän tavallaan väli vuodeksi, koska 2009 juhlittaisiin seuran ja suomalaisen osuustoiminnan 110-vuotista taivalta. Toisin kävi! Kertomusvuosi oli toimintaa täynnä sekä kansallisella että kansainvälisellä tasolla. Toimistolla on töitä riittänyt, mikä on välittynyt muun muassa seuran julkaisemien korkeatasoisten lehtien muodossa.

Hallituksen maakuntamatkat suuntautuivat Kokkolaan ja Saloon. Salit olivat täynnä väkeä, joka tuli kuuntelemaan osuustoiminnan eri sektoreiden katsauksia – ja mitä tärkeintä, osallistujat tulivat selvästi mielellään vaihtamaan kuulumisia muiden osuustoiminnan parissa työskentelevien kanssa.

Osuustoiminnan neuvottelukunnan työ on jatkanut vahvana. Vuoden aikana ilmestyi selvitys osuustoimintatutkimuksen tilasta meillä ja muualla. Selvitys on rohkaiseva, ja tutkijoita riittää Suomessa kiitettävästi. Rahoituksen peräänkatsominen ja ohjaaminen sekä sektoreiden välinen tasapaino ovat Neuvottelukunnan keskeinen tehtävä. Osuustoiminnan saataminen myös koulujen perusopetukseen on prosessina kesken, mutta asiassa on lähdetty liikkeelle.

Kansainvälisesti katsoen Pellervon edustajat ovat olleet mukana monella areenalla. Maailman maataloustuottajien järjestön IFAP:n kokous pidettiin kesäkuussa Varsovassa. Siellä kävi vahva delegaatio. Syys-lokakuun vaihteessa oli Brysselissä Copa-Cogecan Euroopan maatalouskongressi. Päällimmäinen huoli kummassakin kongressissa oli, miten EU:n kustannustaso ja korkeat laatustandardit saadaan vietyä markkinahintoihin, kun samaan aikaan alueelle virtaa halpaa tavaraa maista, joissa tätä korkeata tasoa ei ole. Itse pääsin edustamaan Suomea IFAP:n toimeenpanevan hallituksen kokoukseen Australian Canberraan. Päällimmäiseksi jäi käsitys, että alkutuotanto maailmassa vähenee johtuen WTO:n – tosin kesken olevien – neuvotteluista ja eräiden suurten viejämaiden poliittisista päätöksistä.

Samalla suuret maat, kuten Kiina ja Intia, lisäävät kulutustaan. Tämä saa aikaan sen, että maailmalla liikkuvat elintarvike-erät pienevät ja että Euroopan ja erityisesti Suomen alkutuotanto ja elintarviketeollisuus pääsevät arvoonsa.

Aivan loppuvuodesta kokoontuivat Itämeren ympärillä olevien EU-maiden tuottaja- ja osuustoimintajärjestöt vaikuttamaan EU:n tulossa olevaan Itämeri-strategiaan. Tavoitteena ei ole pelkästään vaikuttaa meriveden laatuun, vaan myös koko alueen hyvinvointiin ja houkuttelevuuteen siinä määrin kuin se on näiden tahojen käsissä.

Pellervon valtuuskunta valitsi joulukuun kokouksessaan uudeksi hallituksen jäseneksi avoimena olevaan paikkaan Tampereen yliopiston professorin Salme Näsin. Näsillä on osuustoimintataustaa Pirkanmaan Osuuskaupan hallinnosta ja hän on myös työskennellyt tutkijana. Näin hän tuo osaamista sekä kulutusosuuustoiminnan että tutkimuksen piiristä. Haluankin toivottaa Salmen lämpimästi tervetulleeksi hallitustyöhön.

Kiitän Pellervon jäsenyrityksiä, hallintoa ja toimistoa sekä kaikkia sidosryhmiä menneestä vuodesta.

Marcus H. Borgström

Vuosi mittasi asenteet osuustoimintaa kohtaan

Pellervo-Seura mittautti kertomusvuonna kansalaisten osuustoimintaan osallistumisen ja osuustoiminta-asenteet. Edellinen vastaava tutkimus oli vuodelta 1998.

Pellervo-Seuran tilaama ja Suomen Gallup Elintarviketieto Oy:n tekemä Suuri suomalaisten asennetutkimus osuustoimintaa kohtaan valmistui keväällä. Tutkimus kertoi, että 84 prosenttia suomalaisista aikuisista on jonkin osuuskunnan tai vakuutusyhdistyksen jäsen tai keskinäisen vakuutusyhtiön osakas. Prosenttiosuus oli 59 vuosikymmen sitten. Valtaosalla maanviljelijöistä on useita jäsenyyksiä: viljelijävastaajista 97 prosentilla oli yhden osuuskunnan jäsenyys – neljässä osuuskunnassa oli jäsenyys peräti 66 prosentilla vastanneista.

Tutkimuksen mukaan lähes puolet väestöstä suhtautui osuustoimintaan erittäin tai melko myönteisesti. Kielteisesti suhtautuvia oli vain muutama prosentti. Jäsenyydestä saatujen etujen koettiin myös kasvaneen. Osuustoiminta on arkea ja aatetta, mutta 2000-luvulla konkreettiset, taloudelliset näkökulmat ovat painottuneet.

Osuustoiminnan vahvuuksiksi tunnistettiin ennen kaikkea jäsenedet, paikallisuus, yhteistoiminta ja suomalainen omistus. Tärkeää oli myös toimipaikkojen

Pellervon Päivän ilmoittautuminen käynnissä. Asennetutkimuksen tulokset kiinnostivat, sillä päivään osallistui noin 300 henkilöä eri puolilta maata.

sopiva sijainti ja se, että osuuskunta turvaa palvelujen saantia paikkakunnalla. Paikallisyhteisön me-hengen merkitys koettiin tärkeäksi.

Osuuskuntien roolia suomalaisen omissuhtautumisen takuuna pitivät tärkeänä kaiken ikäiset, mutta se korostui keskeisimpänä vahvuutena yli 50-vuotiailla.

Osuustoiminnan parissa työskentelevien yhteisenä haasteena on syventää tietoutta osuustoiminnasta ja keskinäisyydestä. Työtä on tehtävä erityisesti nuorten keskuudessa, mutta yhtä lailla koko väestön, myös viljelijöiden parissa. Tutkimuksessa todettiin, että nuorten suhtautuminen osuustoimintaan on peruspositiivista, mutta jäsenyyden merkitys painottuu enimmäkseen taloudelliseen puoleen. Kun osuustoiminnan ja keskinäisyyden idea jäsenomisteisena yritysmaailmana aukeaa, voi asiakkuus kehittyä syvemmäksi jäsenyydeksi.

Pellervon Päivä 2008

Pellervon Päivän teemana oli ”Suomalaisten suhtautuminen osuustoimintaan 2000-luvulla”. Päivän aikana 15.4.

julkistettiin osuustoiminnan asennetutkimuksen tulokset ja tilaisuudessa käsiteltiin muutoinkin tutkimusta laajasti.

Pellervon Päivän avannut Pellervo-Seuran valtuuskunnan varapuheenjohtaja Tiina Linnainmaa vetosi osuuskuntia ja Pellervo-Seuraa lisäämään osuuskunta-atteen tiedottamista ja kertausta kaikille osuuskuntien jäsenille, niin nykyisille kuin tulevillekin. Hän totesi, että nykyään osuuskuntien toimintamallit ja palvelut omistajilleen ovat vakiintuneet ja tulleet liian itsestään selviksi. Hän kannusti myös naisia osallistumaan osuuskuntien vastuunalaan tehtäviin.

Lappeenrannan teknillisen yliopiston professori Iiro Jussila katsoi puheenvuorossaan, että osuustoiminta omaa erityispiirteitä, jotka voivat edesauttaa tyydyttämään niitä motiiveja, jotka liittyvät psykologiseen omistajuuteen. Omistajuuden tunne voi kuitenkin esiintyä vain, jos siihen liittyvät erityispiirteet nostetaan selvästi esiin. Professori Jussilan mukaan olisi myös pohdittava tarkoin, kuinka osuuskunnista tehdään imagoltaan ja toimintaperiaatteiltaan entistä enemmän yksilöiden ja yhteisöjen vaikuttavuuden ja reviirin tarpeet tyydyttäviä organisaatioita. Erittäin tärkeänä Jussila pitää osuuskuntien jäsenten määrätietoista aktivointia.

Tiitta Tiilikaisen, Petri Pethmanin ja Anne Kallisen tutkimuksen myötä tiedämme, mitä osuustoiminta suomalaisille merkitsee: yli 80 prosenttia on osuuskuntien jäseninä; yli puolet kokee osuustoiminnallisen yritysmaailman positiivisena asiana, mutta tietämys osuustoimintayrittäjyydestä ei ole perin vahvaa.

Pellervon Päivän 2008 teimana oli suomalaisten suhtautuminen osuustoimintaan. Arvoja ja asenteita oli viimeksi mitattu kymmenkunta vuotta sitten.

Osuustoiminnan asennetutkimus antaa Pellervon valtuuskunnan varapuheenjohtajan Tiina Linnainmaan mukaan aiheen kehittää osuustoiminnasta tiedottamista. Linnainmaa oli yksi Pellervon Päivän puhujista.

Ideapark on henkilöstövuokrausta pyörittävä osuuskunta Lempäälässä. Ideaparkin Hilma Heikkinen (vas.), Anne Tapaila, Tiina Jaakkola, Kirsi Arvela ja Arja Hilliaho olivat mukana Pellervon Päivässä.

Sirkka Elonen, Tuula Merikivi ja Maija Pietilä edustivat Pellervon Päivillä Osuuskunta Sataosaajia. Osuuskunnan kotipaikka on Porissa.

Omistajuuden tunne on yksi osuustoiminnan vahva tekijä, se edellyttää osuuskunnan ja jäsenten vuorovaikutuksen ylläpitoa. Pellervon Päivässä puhunut professori Iiro Jussila patisti osuustoimintaväkeä selvittämään, voisiko tietojärjestelmiä hyödyntää yhteydenpidossa enemmän.

Pellervon Päivän yhteydessä pidetys-
sä osuuskuntayrittäjyys-seminaarissa
European Social Cooperative Escoopin
hallituksen varapuheenjohtaja Jani Grön-
roos valotti tämän ensimmäisen Suomessa
rekisteröidyn eurooppaosuuskunnan
syntyprosessia.

Pellervon lakiasianjohtaja Kari
Lehto kertoi osuuskuntalain
uudistushankkeesta.

Osuustoiminnan Kehittäjien hallituksen
puheenjohtaja Pekka Pättiniemi
käsittelee laajasti henkilöstöomisteisten
osuuskuntien kehittymistä. Hän muun
muassa muistutti, että työntekijöiden
osallistuminen yrityksen johtamiseen ja
yrityksen omistaminen ovat olleet vieraita
asioita suomalaisessa yhteiskunnassa.
Puheenjohtaja Pättiniemen mukaan
tämä näkyy siinä, että niin yrittäjät
kuin ammattiyhdistysliikekin ovat
toiminnassaan korostaneet työntekijöiden
ja työnantajien selkeästi erilaisia rooleja.
Pellervon Päivän päätössanoissaan
hallituksen puheenjohtaja Marcus H.
Borgström katsoi, että osuustoiminta
on vahvistunut ja eheytyntä kaikilla
sektoreilla: tuottaja-, palvelu- ja
kuluttajaosuustoiminnassa ja myös
uusosuustoiminnassa.

Pellervon vuosikokous

Pellervon vuosikokous 2008 oli
Helsingissä Pellervon Päivän yhteydessä.
Valtuuskunnan puheenjohtaja
Erkki Vähämaa totesi avauksessaan,
että osuustoiminnan etujärjestönä
Pellervo-Seura on kantanut vastuutaan
osuustoiminnan arvojen vaalimisessa:
”Seura on muuttunut ja muuttuu ja sen
on muututtava – perusajatus ja arvot
eivät ole muuttuneet; kuluneet vuodet
pitävät sisällään hyvin paljon positiivista
hiljaista tietoa.” Kasvanut yhteistyö
tiedemaailman kanssa on puheenjohtaja
Vähämaan mukaan tärkeä elementti tässä
kokonaisuudessa.

Vuosikokousesitelmässä Pellervo-
Instituutti Oy:n toimitusjohtaja Kari
Huhtala toi esille osuustoimintayritysten

luottamushallintoon liittyvät
vaatimukset. Hallinnon ja erityisesti
osuuskuntien hallituksen osaamistarpeet
kasvavat koko ajan; niinpä luottamustyön
perustaitojen lisäksi hallitustyössä
tarvitaan monipuolista johtamis-
ja strategiaosaamista. Näin myös
luottamushenkilöiden koulutus
on osuustoimintayrityksille entistä
tärkeämpi asia, toimitusjohtaja Huhtala
painotti.

Alueseminaarit ja kokoukset

Pellervo-Seuran valtuuskunta piti kerto-
musvuonna kaksi kokousta. Varsinaisten
kokousasioiden lisäksi valtuuskunta piti
iltakoulun joulukuun kokouksen yhtey-
dessä. Iltakoulussa käsiteltiin ajankohtais-
ta maailmantalouden kriisiä.

Pellervon hallitus kokoontui viisi
kertaa. Kahden kokouksen yhteydessä
pidettiin Pellervon alueseminaarit.

Kokkolan kaupungintalossa 7.
helmikuuta pidetyn Pellervon Keski-
Pohjanmaan alueseminaarin isäntänä oli
kaupunginjohtaja Antti Isotalus. Seminaa-
rin avannut maanviljelysneuvos Marcus H.
Borgström katsoi, että osuustoiminnalla
on kaikki eväät vastata yhteiskunnassa
vahvasti esiin nousseisiin vastuullisen
yritystoiminnan haasteisiin. ”Arvoketjun
hallinta pelloilta pöydälle tai pöydältä
pellolle on sellainen, että tähän mahtuvat
erinomaisesti vastuu ympäristöstä, ener-
gian käytöstä ja toiminnan eettisyydestä”,
maanviljelysneuvos Borgström korosti.

Tilaisuudessa käsiteltiin Keski-Pohjan-
maan talouden kehityksen avainkysymyk-
siä, osuustoiminnan merkitystä elintarvi-
ketalouden kehitykselle sekä osuuskuntien
hallinnon kehittämistarpeita. Hallituksen
jäsen Ulla Lax Osuuskauppa KPO:sta
valotti osuustoiminnan hallintotehtävien
avaamia henkilökohtaisia kehityspolkuja.

Pellervon Salon alueseminaari järjestet-
tiin 28. elokuuta Salon Seudun Osuuspan-
kissa. Salon kaupunginjohtaja, kaupunki-
neuvos Matti Rasila kertoi alueen suuresta
kuntafuusiosta. Isäntänä ollut Salon
Seudun Osuuspankin toimitusjohtaja

Pellervon alueseminaareista toinen
järjestettiin Kokkolassa, jossa Salon
tapaan kuntarakenteet muuttuvat. Vahvan
yrittäjähengen omaavan maakunnan
kehitysnäkymiä seminaarilaisille valotti
kehittämisjohtaja Kaj Lyyski.

Kuntaliitokset vaikuttavat myös yritysten
toimintoihin. Kaupunginjohtaja Matti Rasila
kertoi Salon liitosnäkyistä Pellervon
alueseminaarissa.

Jukka Hulkkonen käsittelee kuntaraken-
teen muutoksen vaikutusta osuuskuntara-
kenteen muutostarpeisiin. Hän katsoi, että
yhteiskunnan yleinen muutos vaikuttaa
molempiin samansuuntaisesti. Munakun-
nan toimitusjohtaja Jan Lähde käsittelee
kananmunantuottajien ja pakkaamoiden
asemaa nykyisessä markkinatilanteessa.
Kauppaneuvos Arto Arvonen tarkasteli
osuuskuntien hallinnon kehittämistar-

peita ja hallintoehkilöiden valintakriteereitä.

Edunvalvontaa

Pellervo on ajanut osuuspääoman koron verotuksellisen aseman korjaamista vuodesta 2004 saakka. Pääministeri Matti Vanhasen II hallitus on ohjelmassaan luvannut hoitaa asian hallituskautellaan, mutta kertomusvuoden kuluessa verotukseen ei saatu korjausta.

Osuuspääoman asemaan kirjanpitoonormissa kohdistuu edelleen uhkia. Meneillään on amerikkalaisten ja eurooppalaisten kirjanpitoonormien yhtenäistäminen. Kansainvälinen kirjanpitolaatukunta IASB katsoo asiaa pelkästään juridisteknisesti: osuuspääomaa ei voi lukea osuus-

kunnan omaksi pääomaksi, koska jäsenet voivat irtisanoa jäsenyytensä ja samalla osuuspääomansa. IASB ei kuitenkaan riittävästi huomioi sitä, ettei myöskään osakeyhtiöiden osakepääoma ole täysin pysyvää omaa pääomaa. Jos osakkaat haluavat "tyhjentää" tasetta, se onnistuu. Jotta uudistus ei heikennä osuuskuntien asemaa, vaikuttamiseen on tarvittu koko kansainvälinen osuustoimintaliike ICA:n johdolla.

Seuran talous

Pellervo-Seuran toiminnan rahoitus sujui kertomusvuonna kokonaisuudessaan suunnitellusti. Jäsenten vuosimaksut ja järjestötoiminnan omarahoitus olivat edellisen vuoden tasoiset.

Julkaisutoiminta oli ylijäämäistä, joskin ylijäämä oli edellisvuotta pienempi.

Seuran omistamien toimitilojen vuokrauksesta ja finanssisijoituksista muodostuva sijoitustoiminnan tuotto oli absoluuttisesti edellisvuoden tasolla, mutta sen suhteellinen osuus varainhankinnasta kasvoi.

Järjestötoiminnan nettokulut olivat edellisvuoden tasolla ja jonkin verran budjetoitua pienemmät.

Yhteistyöfoorumeita

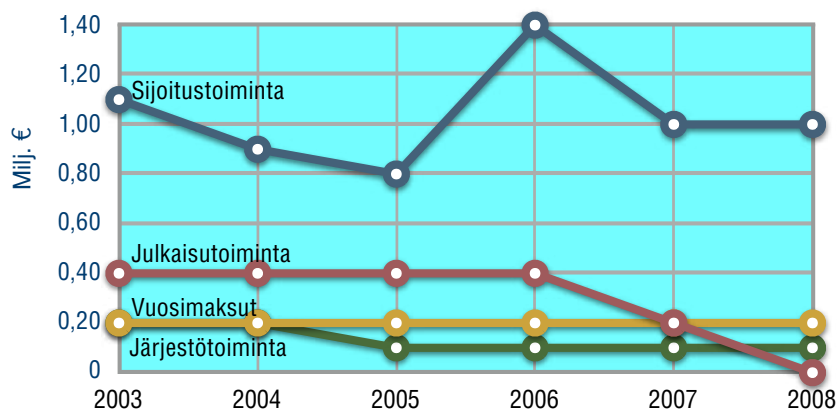
Pellervo-Seura on jäsenenä Suomalaisen omistajuuden neuvottelukunnassa. Siihen kuuluvat lisäksi Elinkeinoelämän Keskusliitto, Suomen Yrittäjät ja Perheyritysten liitto. Pellervolle tärkeitä asioita ovat suomalainen omistajuus, osuustoiminnan huomioiminen keskeisenä osana suomalaista omistajuutta sekä sellaiset verotukseen liittyvät asiat, joilla on merkitystä Pellervon jäsenyhteisöille.

Pellervo on mukana hankkeessa, jossa Hattulan kunta ja Helsingin yliopiston maa- ja metsätaloustieteellisen tiedekunnan taloustieteen laitos kehittävät osuustoiminnallisia ratkaisuja Hämeenlinnan alueen elinkeinojen kehittämiseen. Hattulassa järjestettiin 23. huhtikuuta osuustoimintaseminaari "Lisää elinvoimaa Hattulaan". Seminaarissa käsiteltiin muun muassa uusien osuuskuntien mahdollisuuksia elinkeinojen monipuolistamisessa sekä osuustoimintaa kestävä kehityksen edistäjänä.

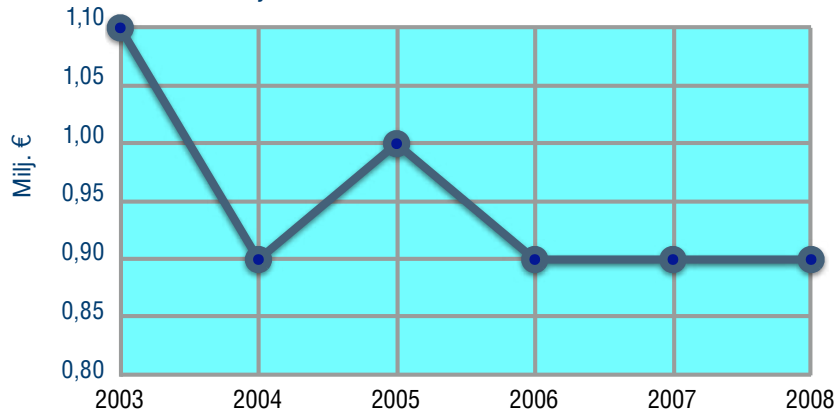
Pellervo on tehostonut viime vuosina vesiosuuskuntien palvelua ja tämä näkyi myös kertomusvuoden työssä. Pellervo tekee asiassa yhteistyötä Vesi- ja viemärlaitosyhdistyksen sekä maa- ja metsätalousministeriön kanssa. Vesiosuuskuntia on yli tuhat kappaletta ja niillä on suuria kehitys- ja palvelutarpeita. Keski-Suomen vesiosuuskuntien piiristä on otettu yhteyttä Pellervo-Seuraan ja esitetty ajatus vesiosuuskuntien yhteisen valtakunnallisen järjestön perustamisesta ja sen mahdollisesta liittymisestä Pellervon jäseneksi.

Pellervo-Seura on tehnyt yhteistyötä Helsingin yliopiston Ruralia-instituutin

Varainhankinta 2003–2008

Järjestötoiminnan nettokulut 2003–2008

Hattulassa on osuustoimintayrittäjyys saanut uutta puhtia eikä osuustoiminnan pioneerejakaan ole unohdettu: Kosken peruskoululaiset osallistuivat rehtori Pirkko Lokinperän johdolla suomalaisen osuustoiminnan perustajan Hannes Gebhardin muistamiseen. Kunnianosoitus oli osa osuustoimintaseminaaria, joka pidettiin Hattulassa huhtikuussa. Seminaarin teemana oli "Lisää elinvoimaa Hattulaan".

Osuustoimintatutkimus oli esillä Mikkelissä, kun parikymmentä tutkijaa kokoontui Pellervon ja Helsingin yliopiston Ruralia-instituutin tutkijaseminaariin. Instituutti koordinoi yliopistojen osuustoiminnan verkko-opetusta, jonka kautta useammat opiskelijat voivat valita osuustoiminnan tutkintonsa osaksi.

Mäntsälän ja Pornaisten alueelle on perustettu viime vuosina useita vesiosuuskuntia. Pellervo tehosti kertomusvuonna vesiosuuskuntien palvelua ja tekee asiassa yhteistyötä Vesi- ja viemärlaitosyhdistyksen sekä maatalousministeriön kanssa.

Professori Juhani Laurinkari (vas.) isännöi Kuopiossa pidettyä osuustoimintatutkimuksen päivää. Osuustoiminnan tutkimus on Kuopion yliopistossa yksi sosiaalipolitiikan osa-alueista hyvinvointivaikutuksensa vuoksi. Tutkimuksessa ja opetuksessa on pidetty huolta myös kansainvälisyydestä: vieraileva professori Peter Herrmann Irlannista oli yksi tutkimuspäivän puhujista.

osuustoimintayksikön ja sen koordinoiman yliopistojen muodostaman Coop Studies -opetusverkoston kanssa. Verkoston välityksellä on yhä useammalla opiskelijalla mahdollisuus valita osuustoimintaopin-
toja tutkintonsa osaksi.

Jo vuosikymmeniä järjestettyjen osuustoimintajohtaja-tapaamisten tarkoitus on tarjota osuustoiminnallisten yritysten jäsensuhteista, -tiedottamisesta ja -markkinoinnista vastaaville mahdollisuus kerran-pari vuodessa keskustella vapaamissa merkeissä asioista osuustoiminnan kannalta. Osuustoimintajohtajien tapaaminen oli 16.1. Metsäliitto Osuuskunnan isännöimänä Lohjalla.

Helsingin yliopiston osuustoiminnan tutkimuksen ja opetuksen neuvottelukunta kokoontui kertomusvuonna kaksi kertaa Pellervo-Seuran toimistossa. Pellervon edustaja on mukana neuvottelukunnan työssä.

Oulun osuustoiminnalliset yhteisöt ja Pellervo-Seura lahjoittivat 50 vuotiaalle Oulun yliopistolle Vastatuuleen-nimisen patsaan. Pronssipatsaan äärellä yliopiston rehtori Lauri Lajunen (vas.), patsastoimikunnan jäsen Tytti Isohookana-Asunmaa, toimikunnan puheenjohtaja Eino Siuruainen, Oulun Osuuspankin toimitusjohtaja Timo Levo, rouva Anni Saalasti ja taiteilija Risto Saalasti. Taiteilijan äiti toimi opetusministerinä aikana, jolloin Ouluun puuhattiin yliopistoa.

Osuustoiminnalliset yhteisöt luovuttivat 50 vuotta täyttäneelle Oulun yliopistolle 2. syyskuuta taiteilija Risto Saalastin veistämän pronssipatsaan "Vastatuuleen". Veistoksen lahjoittivat Oulun Osuuspankki, Osuuskauppa Arina, Oulun läänin talousseuran maataloussäätiö, Kainuun Osuuspankki ja Pellervo-Seura. Veistos sijaitsee Oulun yliopiston päärakennuksen edustalla Linnanmaalla.

Tiedotus ja jäsenistö

Pellervon sähköinen jäsentiedote Pellervo Foorumi julkaistiin kertomusvuonna kuusi kertaa. Pellervon verkkosivuilla julkaistiin käsikirja "Osuuskunta, pieni voima suureksi voimaksi. Käsikirja osuuskunnan jäsenelle".

Jäsenistössä tapahtui kertomusvuoden aikana seuraavat muutokset: yksi jäsen erosi ja kaksi jäsentä poistui sulautumisien vuoksi. Pellervoon liittyi kaksi uutta jäsentä: Savonlinnan Puhelinosuuskunta SPY ja Suomalainen Energiaosuuskunta SEO.

Kansainvälinen Osuustoimintaliitto ICA:n ja YK:n johdolla vietettiin 5. heinäkuuta Kansainvälistä Osuustoimintapäivää. 86. kertaa vietettävän päivän teemana oli "Osuustoiminnalla ilmastonmuutosta vastaan". ICA kehotti kaikkia maailman osuuskuntia pyrkimään yhä tehokkaammin edistämään kestävästä kehityksestä ja tukemaan jo aloitettuja ilmastonmuutosta ehkäiseviä toimenpiteitä. ICA korosti myös yhteistoiminnan merkitystä, jotta saataisiin aikaan merkittäviä panostuksia vastaamaan ilmastonmuutoksen haasteisiin.

Lakipalvelun toiminta

Lakipalvelun toiminta koostuu pääosin jäsenyhteisöjen toimeksiantojen hoidosta, osuuskuntalakiin liittyvästä neuvonnasta ja koulutuksesta, osallistumisesta kehityksestä ja edunvalvontatyöhön sekä artikkelien kirjoittamisesta.

Lakipalvelun saamat toimeksiannot koskivat valtaosin liikejuridiikkaan ja erityisesti osuuskuntalain soveltamiseen ja tulkintaan liittyneistä kysymyksistä.

Toimeksiannoista suurin osa kohdistuu perinteisten osuustoimintayritysten asioiden hoitoon. Uus- eli pienosuustoiminnan piiristä tulleet toimeksiannot koskivat usein aivan toisen tyyppisiä kysymyksiä. Kertomusvuoden aikana vesiosuuskuntien perustaminen ja niiden juridiset asiat ovat erityisesti työllistäneet Pellervon lakipalvelua.

Vuoden 2008 aikana on osuuskuntalain uudistamishanke ollut toimeksiantojen hoitamisen jälkeen tärkein lakipalvelun toiminnan alue. Helmikuussa 2009 hallituksen esityksen muotoon kirjoitettava luonnos uudeksi osuuskuntalakiin luovutetaan oikeusministeriölle. Lakiluonnokseen on sisällytetty muun muassa sellaiset säännökset, jotka ovat tarpeellisia osuuskuntalain ja osakeyhtiölain säännösten yhtenäistämiseksi. Radikaaleja muutoksia voimassa olevaan lakiin ei esitetä tehtäväksi.

Lakipalvelu on osallistunut Pellervon yleiseen edunvalvontatyöhön erityisesti verotukseen, kirjanpitoon ja yhteisölain säädäntöön liittyneissä kysymyksissä.

Lakipalvelu on osallistunut Pellervon jäsenyhteisöjen hallintojenkilojen koulutustilaisuuksiin, joita Pellervo-Instituutti Oy ja eräät muut yhteisöt ovat järjestäneet. Tietoa erityisesti osuuskuntalaista ovat välittäneet myös Osuustoiminta-lehden monet artikkelit. Lakipalvelu on vastannut lehden Kysy pois -palstan uusosuustoiminnan kysymyksiin. Lakipalvelun lakimies toimi Pellervon valtuuskunnan ja johtoryhmän sihteerinä. Hän toimi myös yhden Pellervon osakkuusyhtiön hallituksen jäsenenä.

Ruotsinkieliset palvelut

Itsenäistä järjestötoimintaa harjoittavan Finlands Svenska Andelsförbundin aatteellinen toiminta ja jäsenpalvelut tapahtuvat Pellervon ruotsinkielisen järjestötoiminnan kautta. Andelsförbundin hallitus toimii neuvoo-antavana elimenä Pellervon ruotsinkieliselle toiminnalle.

Andelsförbundissa oli vuoden lopussa 37 jäsentä, mukana kaikki ruotsin- ja

kaksikieliset tuottajaosuuskunnat. Näiden lisäksi 15 ruotsinkielistä vakuutusyhdistystä ovat suoraan Pellervo-Seuran jäseninä ja kuuluvat siten myös ruotsinkielisten palvelujen kohderyhmään.

Pellervon ruotsinkielinen järjestötoiminta on osa Pellervon osuustoimintaryhmää. Järjestötoiminta palveli ruotsinkielistä osuustoimintasektoria muun muassa selvittämällä juridisia ja osuustoiminnallisia kysymyksiä.

Kertomusvuoden tammikuussa järjestettiin Helsingissä ruotsinkielinen seminaari Nyländsk Andelsdag, ja maaliskuussa Vaasassa Österbottensk Andelsdag. Seminaareissa käsiteltiin kansainvälistymisen haasteita suomalaiselle elintarviketjelle, maailmanmarkkinahintojen vaikutuksia suomalaisiin tuottaja- ja kuluttajahintoihin sekä osuustoiminnan menestystekijöitä. Seminaareihin osallistui runsaat 60 henkilöä.

Hannes Gebhardin rahasto

Hannes Gebhardin rahasto perustettiin 1924 Pellervon ensimmäisen puheenjohtajan Hannes Gebhardin 60-vuotisjuhlien yhteydessä. Pellervo-Seuran hallitus toimii rahaston hallituksena.

Rahaston varoja voidaan käyttää osuustoiminnan ja siihen liittyvän elinkeino- toimintaa koskevan tutkimus-, valistus- ja

opetustoiminnan aikaansaamiseksi tai edistämiseksi. Apurahaa voi hakea ensisijaisesti osuustoimintaan liittyvien tutkielmien tekoon. Apuraha voidaan myöntää myös muuhun osuustoimintaan liittyvään tutkimukseen ja opetukseen.

Apurahojen toivotaan lisäävän opiskelijoiden ja tutkijoiden innostumista osuustoiminnan tutkimusteemoista. Tämä on omiaan tukemaan myös osuustoiminta-aiheisten väitöskirjojen syntyä.

Hannes Gebhardin rahasto myönsi kertomusvuonna 11 apurahaa. Niiden yhteisarvo on 24 554 euroa. Apuraha myönnettiin:

Lappeenrannan teknillisessä yliopistossa opiskelevalle kauppatieteen ylioppilaalle Mika Rantaselle 700 euron apuraha pro gradu- tutkielmaan ”Osuustoiminnallisen yrityksen yhteiskuntavastuu: Metsäliitto sisäisten ja ulkoisten intressiryhmien ristipaineessa”.

Professori Juhani Laurinkarille 6 000 euron apuraha yhteisötalouden oppikirja-hankkeen käännös- ja matkakuluihin.

ProAgria Kainuulle 6 000 euron avustus Karjalan Tasavallan alueella toteutettavan osuustoiminnan kehittämishankkeen omarahoitusosuuteen 15.12.2007–15.12.2009.

Maa- ja metsätaloustieteen tohtorille Petri Ollilalle 1 454 euron matka-apuraha

Finlands Svenska Andelsförbundin aatteellinen toiminta ja jäsenpalvelut tapahtuvat Pellervon ruotsinkielisen järjestötoiminnan kautta. Kertomusvuoden tammikuussa järjestettiin Helsingissä ruotsinkielinen seminaari Nyländsk Andelsdag. Seminaarissa saatiin tietoa muun muassa S-Pankin toiminnan käyntiinlähdestä.

osallistumiseen Association Internationale de Economie Alimentaire et Agro-industrielle (AIEA) järjestämään kongressiin ”The Role of Cooperatives in the European Agro-food System” 28.–31.5.2008.

Helsingin yliopiston Ruralia-Instituutille 2 500 euron apuraha verkkokurssin ”Osuustoiminnan ominaispiirteitä institutionaalisen taloustieteen valossa” suunnitteluun.

Terhi Latvalalle 1 500 euron apuraha väitöskirjan ”Information, Risk and Trust in the Food Chain: Ex-ante Valuation of Consumer Willingness-to-Pay for Beef Quality Information Using the Contingent Valuation Method” loppuun saattamiseen.

Helsingin yliopiston Ruralia-instituutille 2 000 euron apuraha valtakunnallisen osuustoimintaa ja yhteisötaloutta koskevan tutkimusseminaarin järjestelykustannuksiin.

Helsingin Kauppakorkeakoulussa opiskelevalle kauppatieteiden ja oikeustieteen ylioppilaalle Tomi Teinilälle 700 euron apuraha osuuspankkeja koskevaan pro gradu-työhön, jonka alustava aihe on ”Basel II ongelmat ja valvonta Suomessa”.

Helsingin yliopistossa opiskelevalle elintarviketieteiden ylioppilaalle Pasi Saarnivaaralle 700 euron apuraha pro gradu-työhön ”Osuustoiminnallisten yritysten jäsenten/asiakkaiden suhtautuminen omistajuuteen”.

Helsingin yliopiston maa- ja metsätaloustieteellisen tiedekunnan maisteri- ja tohtoripromootioon 500 euroa.

Suomalaisen Kirjallisuuden Seuran hankkeelle Talouselämän vaikuttajat 2 500 euron apuraha.

Osuustoiminnan neuvottelukunta

Pellervo-Seura on jäsenenä osuustoimintaa laajasti yhdistävässä Osuustoiminnan neuvottelukunnassa, joka perustettiin 2001. Neuvottelukunnan muut jäsenet ovat Suomen Osuuskauppojen Keskusliitto SOKL r.y., Osuuskunta Tradeka-yhtymä ja OP-Keskus Osk. Kertomusvuonna neuvottelukunta piti neljä kokousta. Osuustoiminnan pitkäjänteisten toimintaedellytysten edistämiseksi neuvottelukunta jatkoi työtään osuustoiminnan opetuksen ja tutkimuksen sekä omistajuus-, yrittäjäyyskasvatus-, kilpailulaki- ja osuuskuntalakiasioiden ja Kansainvälisen osuustoimintaliiton ICA:n kysymysten parissa.

Suomen Kulttuurirahastossa olevat Pellervon, SOK:n ja OTK:n rahastot ovat yhteistyössä osuustoimintatutkimuksen rahoittamiseksi. Rahastoja yhdistää Osuustoimintarahastojen yhteistoimikunta vuosina 2007–12. Osuustoimintarahastot myönsivät Kalevalan päivänä 28.2. yli 100 000 euroa apurahaa osuustoimintatutkimukselle.

Osuustoimintarahastoilta aiemmin tutkimusrahoitusta saanut Etelä-Pohjanmaan Osuuspankin palvelupäällikkö Titta-Liisa Koivuporras väitteli kauppatieteestä Vaasan yliopistossa 26.9. aiheesta ”Ihmiset ja pankki samaa maata? Yhteiskuntavastuun

Osuustoiminnan neuvottelukunnan alkuvuoden tapaamista isännöi professori Seppo Penttinen. Neuvottelukunnan kokouksessa käsiteltiin muun muassa osuustoimintalain uudistamiseen liittyviä kysymyksiä.

toteutuminen osuuspankkisektorilla”.

Osuustoiminnan neuvottelukunnalla on edustus Helsingin yliopiston osuustoiminnan opetuksen ja tutkimuksen rahaston hoitokunnassa. Rahasto myönsi kertomusvuonna kolme 1 500 euron stipendiiä eri yliopistojen opiskelijoille.

Neuvottelukunta ja Kuopion yliopisto järjestivät 28.10. valtakunnallisen Osuustoimintatutkimuksen päivä 2008 -tilaisuuden Kuopion yliopistossa. Neljännen valtakunnallisen tutkimuspäivän isäntänä toimi professori, dekaani Juhani Laurinkari. Tilaisuuteen osallistui yli 40

osuustoimintatutkimuksen ja elinkeinoelämään edustajaa. Osuustoiminnan neuvottelukunnan ja osuustoimintatutkimuksen kehittämisen päivän tarkoituksena on tiivistää tutkimuksen ja elinkeinoelämän välistä yhteydenpitoa.

Helsingin yliopiston Ruralia-instituutti järjesti yhteistyössä Pellervon ja Osuustoiminnan neuvottelukunnan kanssa monitieteisen osuustoiminnan ja yhteisö-talouden tutkimusseminaarin Mikkeliissä 15.–16. toukokuuta. Pellervo-Seuran hallinnoima Hannes Gebhardin rahasto tuki seminaaria apurahalla.

Osuustoimintatutkimukselle avautui kertomusvuoden lopulla mahdollisuus uuteen rahoitukseen, kun OP-Pohjola-ryhmän tutkimussäätiö julisti joulukuussa haettavaksi rahoitusta tutkimushankkeisiin, jotka koskevat asiakasomisteisten yritysten toimintaa ja johtamista.

Osuustoiminnan neuvottelukunnan aloitteesta alkuvuodesta kokoontunut professorityöryhmä, johon kuuluivat Seppo Penttinen, Kari Neilimo, Antti Tanskanen ja Paavo Okko, päätyivät esittämään, että tohtorit Eliisa Troberg, Panu Kalmi ja Iiro Jussila laatisivat selvityksen siitä, mitkä ovat kansainvälisen osuustoimintatutkimuksen valtavirratt ja keskeiset tutkimusteemat, ja miten suomalainen osuustoimintatutkimus sijoittuu kansainväliseen tutkimuskenttään. Selvitys valmistui kesällä ja se julkaistiin ensin verkkoversiona ja loppuvuodesta painettuna versiona. Selvitys antaa suuntaviivoja siihen, miten osuustoiminnan tutkimusrahoitusta on jatkossa syytä suunnata.

Kansainvälisen Osuustoimintaliiton ICA:n ”Osuustoiminnan arvot ja periaatteet 2000-luvulle” julkaistiin uusintapainoksena Osuustoiminnan neuvottelukunnan julkaisuna.

Turun yliopiston dosentti, kasvustieteen tohtori Jaana Seikkula-Leino oli neuvottelukunnan vieraana pohtimassa yrittäjäyyskasvatuksen kysymyksiä ja osuustoiminnan osuutta koulujen yrittäjäyyskasvatuksen osana.

Osuustoiminnan neuvottelukunnan jäsenet ja kokoonpano 2007–2008

Osuustoiminnan neuvottelukuntaan kuuluvat Suomen Osuuskauppojen Keskusliitto SOKL r.y., Osuuskunta Tradeka-yhtymä, Pellervo-Seura ry ja OP-Keskus Osk. Jäsenten edustajina toimivat:

Jukka Huiskonen, laamanni, Osuuskauppa Suur-Savo; SOKL r.y.

Salme Näsi, professori, Pirkanmaan Osuuskauppa; SOKL r.y.

Otto Mikkonen, teollisuusneuvos, Pohjois-Karjalan Osuuskauppa; SOKL r.y.

Markku Pohjola, laamanni, Osuuskunta Tradeka-yhtymä, neuvottelukunnan varapuheenjohtaja

Markku Hyvärinen, hallituksen puheenjohtaja, Osuuskunta Tradeka-yhtymä

Marcus H. Borgström, maanviljelysneuvos, Pellervo, neuvottelukunnan puheenjohtaja

Pentti Santala, maanviljelijä, Valio Oy; Pellervo

Anne Kylmäniemi, emäntä, Faba Jalostus osk; Pellervo

Martti Asunta, metsänhoitaja, Metsäliitto Osuuskunta; Pellervo

Erkki Moisander, toimitusjohtaja, Lähivakuutus osk; Pellervo

Seppo Penttinen, professori, Savitaipaleen Osuuspankki; OP-Keskus Osk

Sami Karhu, osuustoimintajohtaja, Pellervo, neuvottelukunnan sihteeri

Anne Santamäki, johtaja, SOK, neuvottelukunnan pysyvä asiantuntija ICA:n asioissa.

Kansainvälinen toiminta

Brysselin toimisto

Pellervon, MTK:n ja SLC:n yhteinen EU-edunvalvontatoimisto vastaa yhteydenpidosta EU:n toimielimiin, muihin etujärjestöihin, kansainvälisiin alan järjestöihin ja paikallisiin Suomen viranomaisiin Brysselissä. Brysselin toimiston johtajana toimii Tapio Kytölä. Osuustoiminta-asioista vastaa kotieläinasiames Hanna Leiponen-Syyrakki.

Pellervon EU-työhön kuuluvat maa- ja elintarviketalouteen liittyvän lainsäädäntötyön seuranta ja siihen vaikuttaminen sekä osuustoiminnan kehitystyö yhteismarkkinoiden näkökulmasta.

Maatalousosuuskuntien

Cogeca

EU:n maatalousosuuskuntien järjestön Cogecan kautta hoidetaan merkittävä osa Pellervon kansainvälisistä suhteista. Cogeca toimii yhteistyössä maataloustuottajajärjestön Copan kanssa. Copa-Cogecalla on yhteinen sihteeristö Brysselissä. Cogecan työn painopiste on tuottajaosuuskuntien ja niiden toimintaympäristön kehittämisessä. Copa-Cogecassa on jäsenorganisaatioita kaikista EU:n jäsenmaista. Cogeca puheenjohtajana toimii 2008–9 hollantilainen osuustoimintaprofessori Gert van Dijk. Järjestön pääsihteeri on Pekka Pesonen.

Pellervoa Cogecan johtokunnassa edusti Pellervo-Seuran hallituksen puheenjohtaja Marcus H. Borgström, hänen sijaisenaan toimi Veikko Hämäläinen. Lisäksi kokouksiin osallistui Brysselin toimiston asiamies Hanna Leiponen-Syyrakki. Borgström osallistui myös Cogecan puheenjohtajiston kokouksiin neuvonantajana. Leiponen-Syyrakki edusti Pellervoa myös Cogecan työryhmissä.

Osuustoimintaministeri Josef W. N. Nyagahin (oik.) johtama kenialaisdelegaatio vieraili Pellervossa syyskuussa. Aikanaan suomalaiset olivat käynnistämässä Kenian osuustoimintaa. Viime vuosina kenialaiset opettajat ovat vieneet osuustoimintaoppia muihin Afrikan maihin. Kertomusvuoden aikana Pellervossa vieraili useampi ryhmä myös Mosambikista ja Kiinasta.

Kertomusvuoden aikana EU päätti maatalouspolitiikan uudistuksesta vuosille 2009–13. Uudistuksessa maataloustukia irrotetaan lisää tuotannosta ja budjettiläisiä siirretään maatalouspolitiikasta maaseutuohjelmiin.

Kansainvälisten kauppaneuvottelujen WTO:n Dohan kierrokselta ei saatu ratkaisua useista tiukoista neuvotteluista huolimatta. Irlanti äänesti Lissabonin sopimusta vastaan kansanäänestyksessä kesäkuussa ja siirsi näin EU:n perustuslailisen sopimuksen voimaantuloa.

Copa-Cogecan 50-vuotisjuhlakongressi pidettiin Brysselissä Euroopan parlamentin tiloissa syys-lokakuun vaihteessa. Kongressi kävi keskustelua muun muassa kaupan neuvotteluvoimasta, maataloustuotteiden jalostusketjusta ja geenimuuntelusta.

Lokakuussa Cogeca järjesti korkean tason tapaamisen EU:n ja USA:n osuustoimintajohtajille Brysselissä. Keskusteluja käytiin muun muassa kirjanpitolstandardista, luottoluokituksesta, uusista osuustoiminnan malleista ja pääomarakenteista. Cogeca otti kantaa kansainvälisten kirjanpitolstandardien uudistamiseen vaatien, että uudistuksessa otetaan huomioon osuuskuntien erityispiirteet. Cogeca

kävi myös keskusteluja komission kanssa Italian, Espanjan ja Ranskan osuuskuntien veroetujen aiheuttamista tukitapauksista.

Cogeca järjesti marraskuussa myös lihasektoria koskeneen kauppaseminaarin, jossa käytiin läpi eurooppalaisten lihaosuuskuntien nykytilaa ja osuuskuntien kehittämistä.

Kertomusvuoden aikana EU:ssa päätettiin energia- ja ilmastopakettien tavoitteista ilmastomuutoksen hillitsemiseksi. Uusiutuva energia ja ruuan korkealle kohonnut hinta puhuttivat. Sikasektorin kustannuskriisiin vaadittiin ja saatiin komissiolta apua. Jäsenmaat eivät hyväksyneet siipikarjanlihan desinfiointikäsitelyä. Eläinten kloonauksen uusi eettinen keskustelunaihe geenikysymysten lisäksi. Alkuperämerkintävaatimuksia ja torjunta-ainelainsäädäntöä uudistettiin. Aivan joulun alla tehtiin poliittinen päätös Suomen pohjoisesta eli 142-tuesta.

Kansainvälinen osuustoimintaliitto

Kansainvälinen osuustoimintaliitto ICA on yksi maailman suurimmista ei-valtiollisista järjestöistä. Vuonna 1895 perustettu ICA on yhteinen kansainvälinen foorumi kaikille osuustoiminnallisille organi-

Maailman maataloustuottajien järjestön IFAP:in maailmankongressissa Varsovassa etsittiin vastauksia sekä maailman ruoantuotannon varmistamiseen että viljelijöiden toimeentulon parantamiseen. Pellervo-Seuran hallituksen puheenjohtaja Marcus H. Borgström toimii järjestön osuustoimintakomitean varapuheenjohtajana.

Hanna Leiponen-Syrräki on vastannut osuustoiminta-asioiden hoidosta Pellervon ja MTK:n Brysselin toimistossa.

saatioille. ICA:n toiminnot Euroopassa hoitaa Cooperatives Europe asbl - European Region of ICA. Liiton hallituksen puheenjohtajana toimii italialainen Ivano Barberini.

ICA kokoontui ylimääräiseen yleiskokoukseen Roomassa kesäkuun alussa. Kokouksessa hyväksyttiin järjestölle uudet säännöt. Niiden mukaan jäsenmaksut maksetaan jäsenjärjestöjen henkilöjäsenten lukumäärään mukaan entisen jäsenyritysten liikevaihdon sijaan. Uusissa säännöissä otettiin myös huomioon se, että ICA:n jäsenet Euroopassa ovat järjestäytyneet rekisteröityyn järjestöön, nimeltään Cooperatives Europe.

Cooperatives European vuosikokous pidettiin Brysselissä huhtikuussa. Siellä esiteltiin hanketta, jolla kerättäisiin Brysselissä toimivat osuuskuntajärjestöt samankatun alle. Hankkeeseen oli jo alkuvuodesta lähtenyt mukaan 14 organisaatiota. Ne olivat perustaneet yhteisen osuuskunnan ja ostaneet Brysselistä talon osuuskuntajärjestöjen käyttöön. Pellervo ei lähtenyt mukaan hankkeeseen.

ICA:n julistama Kansainvälisen Osuustoimintapäivän teemana 5. heinäkuuta oli "Osuustoiminnalla

ilmastonmuutosta vastaan". Julistuksessa painotettiin sitä, että osuuskunnat maailmanlaajuisesti voivat antaa suuren panoksen ilmastomuutoksen estämiseksi.

Pohjolan talonpoikaisjärjestö

Pohjolan talonpoikaisjärjestöjen keskusneuvoston NBC:n presidiumin kokous pidettiin syyskuussa Kööpenhaminassa. Kokouksessa muun muassa esiteltiin Pellervon tilaaman suomalaisten osuustoiminta-asenteista kertovan tutkimuksen tuloksia. Kotimaassa asennetutkimusta oli käsitelty Pellervon Päivän aikana. Presidiumkokouksen yhteydessä koontuivat myös osuustoimintajohtajat eri Pohjoismaista omaan kokoukseen. Islanti toimii NBC:n puheenjohtajana vuosina 2007–9.

Maataloustuottajien järjestö

Pellervo on MTK:n ohella Maailman maataloustuottajien järjestön IFAP:in suomalainen jäsen. IFAP:in maailmankongressissa Varsovassa kesäkuun alussa etsittiin vastauksia sekä maailman ruoantuotannon varmistamiseen että viljelijöiden toimeentulon parantamiseen. Pellervo-Seuran hallituksen puheenjohtaja Marcus H. Borgström toimii järjestön osuustoimintakomitean puheenjohtajana. Komitea kokoontui Canberrassa marraskuussa.

Karjalan yhteishanke

Pellervosta osallistuttiin toukokuun lopussa Petroskoissa "Procoop - osuuskuntien toiminta Karjalassa" -seminaariin. Venäjän Karjalassa on meneillään ProAgrian vetämä hanke osuuskuntien toiminnan edistämiseksi alueella. Hankkeessa mukana olevat venäläiset kävivät vuoden aikana vierailemassa myös Pellervossa.

Asenteet puoltavat yhteisyrityä

Pienetkään osuuskunnat eivät voi antaa etumatkaa muille yrityksille ja jättää kehittämistään puolittiehen. Kehittämistyön avuksi valmistui vuoden alussa työkirja, joka oli yksi pienosuuskunnille suunnatun Netco-projektin tuloksista. Kirjaa jaettiin runsaasti eri toimijoille, esimerkiksi osuuskuntiin, yritysneuvojille, virkamiehille sekä erinäisten tilaisuuksien osallistujille. Jatkossa kirjan tiedot saa ainakin sähköisessä muodossa Pellervon verkkosivuilta.

Hattulasta Petroskoihin

Hattulassa, suomalaisen osuustoiminnan syntysijoilla, on ilmennyt innostusta hyödyntää osuuskuntamallia uuden yritysyrityksen muotona. Suunnitelmissa on ainakin palvelujen tuottamista mökkiläisille ja vesihuollon järjestämistä osuuskuntamuodossa. Kiinnostuksen merkinä voi myös pitää kunnan johdon myötävaikutuksella toukokuussa järjestettyä osuustoimintaseminaaria, jossa Pellervollakin oli merkittävä edustus.

Pienosuustoimintaan liittyvää ja rajat ylittävää yhteistyötä oli kertomusvuonna Venäjän karjalaisten suuntaan. He ovat kiinnostuneita osuuskuntamallin hyödyntämisestä uutta yritystoimintaa käynnistettäessä. Vierailut, vastavierailut ja Petroskoissa järjestetty seminaari olivat hyvä avaus yhteistyölle.

Asenteet ratkaisevat

Pellervon Päivän seminaarissa esiteltiin ajankohtaisten lakiasioiden lisäksi muun muassa ensimmäisen eurooppaosuuskunnan syntytarinaa. Aiheesta alusti Escoop-nimisen osuuskunnan varapuheenjohtaja Jani Grönroos. Escoopin perustaminen oli ollut monivuotinen ja -vaiheinen prosessi, johon oli saatu mukaan 16 jäsentä kuudesta eri EU-maasta. Toiminnan tarkoituksena on yhteisen tutkimus- ja kehittämistoiminnan avulla edistää ja monikansallisesti aikaansaada uusia malleja esimerkiksi kuntien palvelujen tuottamiseen.

Seminaarissa esitellyn asennetutkimuksen mukaan suomalaisten asenteet yritysyritystä kohtaan ovat aiempaa myönteisempiä. Esimerkiksi nuorten keskuudessa suositaan nykyään elämäntyyliä, jossa halutaan itse päättää omista asioista ja ajankäytöstä. Toisaalta aikaa ei haluta uhrata työlle liikaa, ei edes lisäpalkan vuoksi. Toisaalta kansainvälisessä vertailussa suomalaiset ovat edelleen melko turvallisuushakuisia. Yhteisyritys näyttää tukevan näitä elämänvalintoja. Tutkimuksen mukaan noin puolet suomalaista tietää osuustoiminnallisten pienyritysten olemassaolosta, mutta harva tuntee niitä tarkemmin tai mieltää osuuskuntaa varten otettavaksi uuden yrityksen malliksi. Tieto on siis lisääntynyt, mutta osuuskun-

Kansainvälistä yhteisyritystä edustava sosiaalinen osuuskunta Escoop toimii Suomen lisäksi Italiassa ja Espanjassa. Toiminnan mahdollistaa eurooppaosuuskuntia koskeva laki. Escoopin hallituksen varapuheenjohtajana on Jani Grönroos. Hän esitteli yhteisyritystä Pellervon Päivänä.

taimuodon tunnetuksi tekemisessä riittää työtä.

Uudistuksen aika

Pellervon täyttäessä 110 vuotta on tarpeen myös uudistaa osuustoimintayritystä tukevaa aineistoa ja tietopaketteja. Tuloiltaan on myös pienosuustoimintaa koskeva verkkosivujen muutos, jossa perinteinen Wuokko-sivusto poistuu ja korvautuu uudella.

Kertomusvuoden aikana perustettiin uusia osuuskuntia vajaat parisataa. Niistä oli vesiosuuskuntia suuri joukko. Nähtäväksi jää, lisääkö meneillään oleva talouden alavire kiinnostusta osuuskuntamuodon hyödyntämiseen. Joidenkin arvioiden mukaan tällaista talouden tilaa torjuvaa vastasyklisyyttä on ainakin aiemmin ollut.

Pienosuustoimintaan liittyvää yhteistyötä oli kertomusvuonna Venäjän karjalaisten suuntaan. Vierailut, vastavierailut ja Petroskoissa järjestetty seminaari olivat hyvä avaus yhteistyölle. Pellervo-Seurassa vieraita perehdytti pienosuustoimintaan seuran asiamies Juhani Lehto.

Näköalapaikka kehittyvään osuustoimintaan

Uusi osuuskuntalak?	9
Valtion budjetti 2009	47
Companion Sverige	56
Yhdistyslakia uudistetaan	57
Nettipalvelut ajantasalle!	61

Osuustoiminnan Vuosikirja 2008

Sää muuttumassa tuulisemmaksi	20
Terve kokonaisuus kestää myrskyt	11
New York ja Kärnsämäki samalle viivalle!	16

Osuustoiminnan Vuosikirja 2008 käy läpi niin tuottaja-, kuluttaja- kuin palveluosuustoimintayritysten talousnäköymiä.

osuustoimintatutkijoille sekä opettajille.

OT-lehden painosmäärä nousi vuoden aikana keskimäärin 6 650:een (+ 200 kpl). Ilmestymiskerrat (kuusi numeroa) ja sivumäärät (372) säilyivät edellisvuoden tasolla.

Verkostoyhteistyötä

Pellervon taloudellisen tutkimuslaitoksen PTT-katsaus ilmestyi entiseen tapaan neljän OT-lehden mukana. Suomen Gallup Elintarviketiedon julkaisema Elintarviketalous 2008 jaettiin Osuustoiminnan Vuosikirja -numeron mukana. Uutena toimintamuotona lähdettiin yhdessä Pellervo-Instituutin kanssa julkaisemaan Koulutuslehteä.

Osuustoiminta-lehti julkaisee myös omia nettisivuja, www.osuustoiminta.coop/ot, joiden kävijämäärä kasvoi toimintavuoden aikana. Tähänastinen ennätys saavutettiin lokakuussa: 8 598 eli keskimäärin reilut 277 kävijää päivässä. Lehti lähti tekemään nettipalveluissa yhteistyötä Tampereen seudun osuustoimintakeskuksen, lappilaisen Coop Arcticin ja Osuustoiminnan kehittäjien - Coop Finlandin nettisivujen kanssa, millä oli myönteinen vaikutus suosion kasvuun.

Sata vuotta täyteen

Lehdistötiedotteita OT-lehden aineistoista julkaistiin muun muassa Osuustoiminnan Vuosikirjasta ja Osuustoiminnan Yhteiskuntavastuusta, jossa keskityttiin osuuspankkien vakauttavaan kansainväliseen rooliin.

Joulukuun 17. päivänä 2008 tuli täyteen sata vuotta lehden perustamisesta. Juhlanumero julkaistaan vuoden 2009 alussa. Satavuotisaineisto jaetaan Osuustoiminta-lehden lukijoiden lisäksi myös kaikille Kodin Pellervon ja Maatilan Pellervon tilaajille keväällä 2009. Operaatiota rahoitetaan ilmoitusmyynnillä ja sillä tavoitetaan yli 42 000 lukijaa.

Osuustoiminta-lehti seuraa koko suomalaisen ja kansainvälisen osuustoiminnan kehitystä suhteessa merkittävimpiin kilpailijoihinsa. Lehden rooli on etenkin analysoida ja ennakoida tapahtuvaa kehitystä sekä toiminta- ja kilpailuympäristön muutoksia.

Neljä pääsektoria

Tilattavana ammattilehtenä Osuustoiminta-lehti on suunnattu Suomen kaikkien osuustoimintayritysten johdolle, hallin-

notte ja tilintarkastajille. Lehti leviää niin tuottaja-, kuluttaja- ja palveluosuustoiminnan kuin myös uus- eli pienosuustoiminnan päättäjille. Edellisvuonna aloitettu Suomen vesiosuuskuntien palvelu syventyi ja vakiintui osaksi Uusi osuustoiminta-liitettä.

Vapaakappaleena OT-lehti postitetaan myös osuustoiminnan monille sidosryhmille, muun muassa valtionhallinnon päättäjille, median edustajille, yritysneuvojille, maaseutuyrittäjyyden edistäjille ja

Koko kattaus pelloilta pöytään

Suomalaiset ovat säilyttäneet kiinnostuksensa aikakauslehtien lukemiseen huolimatta sähköisen viestinnän lisääntymisestä. Kilpailu lehtialalla on kuitenkin kireää ja julkaisuja tehdään yhä tarkemmin rajatulle lukijakunnalle.

Myös ammatti- ja yleisaikakauslehdet suunnataan entistä erikoistuneemmalle kohderyhmälle. Lukijakunnan rakenne otettiin myös kertomusvuonna Pellervo lehtien sisällössä entistä tarkemmin huomioon.

Lukijan asialla

Kodin Pellervon ja Maatilan Pellervon sisällössä korostuvat osuustoiminnalliset arvot. Kodin Pellervon jutuista suuri osa painottaa yhteisöllisyyden ja yhteisen yrittämisen sekä paikallisuuden ja maaseudun elinvoimaisuuden merkitystä. Suomalainen ruokakulttuuri ja sen tekijät ovat vahvasti esillä. Maatilan Pellervo puolestaan toimii kentällä, joka koostuu alkutuotannon ammattilaisista. Lehti tarjoaa lukijoilleen tiukkaa ammattiasiaa maatalousyrittämisestä; ajankohtaista tietoa maataloustuotannosta ja maatilan taloudesta. Maatilan Pellervon lukijat ovat yleensä useamman osuuskunnan jäseniä.

Maatilan Pellervo

Maatilan Pellervon ilmestymiskerrat

lisääntyivät kertomusvuonna yhdellä, kun marraskuun Kone-Extra-liite muutettiin Maatilan Pellervon varsinaiseksi numeroksi, jonka teemana oli Koneet ja tekniikka. Tilaaajille postitettiin marraskuussa myös Lohkokirjanpito 2009 -liite.

Maatilan Pellervon sisällössä tarkastelukulmana on maatilayritys, ja jutuissa pyritään pureutumaan niihin asioihin, jotka eniten vaikuttavat yrityksen toimintaan ja talouteen. Tämän näkökulman tueksi osa lehden kasvinviljelyjutuista merkittiin GrowProfit-tunnuksella. Tunnus kertoo, että käsiteltävänä olevalla aiheella on huomattavaa tuotannollista tai taloudellista merkitystä maatilalle.

Lehden tarkastettu levikki on 18 215, LT 5.3.2008. Lukijamäärä on 132 000 (miehiä 56 % ja naisia 44 %) KMT Syksy 07/Kevät 08.

Maatilan Pellervo ilmestyi kertomusvuonna 11 kertaa. Lehti järjesti lukijoille vuonna 2008 kolme ammattimatkaa: Australiaan ja Uuteen-Seelantiin, Kreikkaan sekä Albaniaan ja Montenegroon.

Kodin Pellervo

Kodin Pellervo on hakenut oman paikansa aikakauslehtien laajassa kentässä. Lehden ote on ihmisläheinen, ja se lähestyy lukijaa tämän oman elämänpiirin kautta. Kodin Pellervolla on runsas

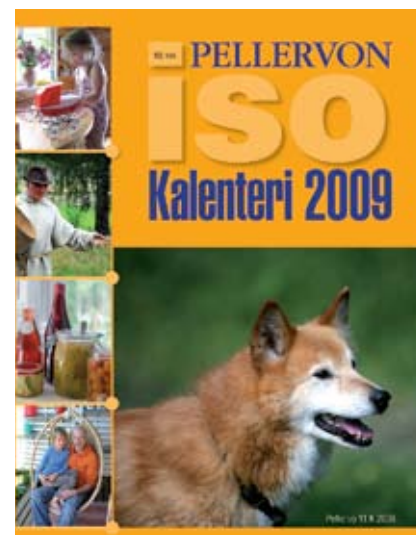
vakituisten lukijoiden joukko; kertomusvuonna saatiin myös uusia tilauksia ilahduttavasti.

Lehti saa runsaasti lukijapalautetta. Sen mukaan sisällön rakenne on kohdallaan, lukijat arvostavat ruoka-, käsityö-, puutarha- ja peruskorjausjuttuja. Myös henkilöhaastattelut ja ajankohtaisuus saivat lukijoilta kiitosta. Lehden ulkoasua uudistettiin kertomusvuonna hallitusti.

Kodin Pellervon tarkastettu levikki on 29 677, LT 5.3.2008. Lukijamäärä on 139 000 (naisia 62 % ja miehiä 38 %) KMT Syksy 07/Kevät 08.

Kodin Pellervo ilmestyi kertomusvuonna 12 kertaa. Lukijamatkoja tehtiin vuonna 2008 Armeniaan ja Islantiin.

Sekä Kodin Pellervon että Maatilan Pellervon tilaajat saivat marraskuussa ilmestyneen Pellervon Ison Kalenterin.

Kodin Pellervon ja Maatilan Pellervon tilaajat saivat marraskuussa Pellervon Ison Kalenterin. Kalenterilla on lisäksi runsaat 350 muuta tilaajaa. Noin 40 maatalousalan oppilaitokselle lähetettiin Kalenteri oppimateriaaliksi.

Pellervon lehdet olivat kertomusvuonna mukana seitsemässä näyttely- ja messutapahtumassa eri puolilla maata, muun muassa Tampereen käsityömessuilla.

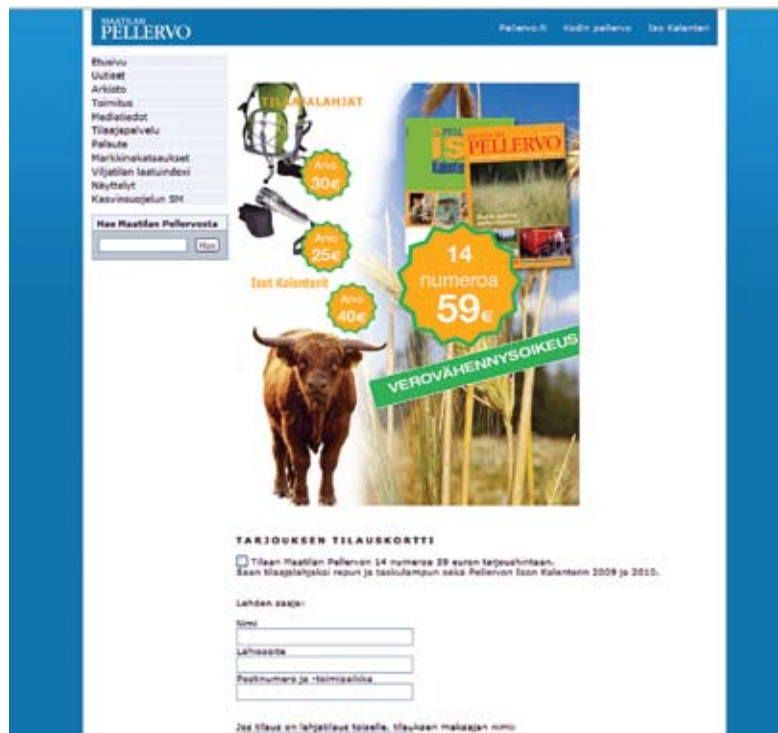

Verkkosivut toiminnan peilinä

Lehtien ja uutisten päivitysruljanssin tuoksinassa tuotettiin Pellervon verkkosivujen lukijoille myös harvinaisempaa katsottavaa: uudenlaista asumista maaseudulle, lehtien tilauskampanjoita, venäjänkielisiä alustuksia, videoeditointia, uusia pdf-julkaisuja. Fujitsun tilastoseuranta kirjasi www.pellervo.fi-palvelussa noin 40 000 lukutapahtumaa loppuvuoden kuukausina.

Osuustoiminnan tutkimusta sivuavia opinnäytteitä ja raportteja lisättiin Seuran ja Osuustoiminnan neuvottelukunnan sivuille. Osuustoiminnan opetuspaketti uusittiin. Vanhoja osuustoimintakirjoja digitoitiin, millä varauduttiin esittämään historiallista aineistoa Seuran täyttäessä 110 vuotta vuonna 2009. Kukan korttelin ympäristöä valokuvattiin korttelista vuonna 2009 ilmestyvää kirjaa varten.

Uusosuustoiminnan verkkopalvelu Wuokko oli aiemmin Pellervon suosituimpia verkkopalveluita. Wuokon korvaava uusi palveluosuus määriteltiin vuoden lopulla ja se toteutetaan vuoden 2009 aikana. Hankkeella pyritään myös pelkistä-

Pellervo-lehtien markkinointikampanjoita tukemaan luotiin tilauskupongit nettiin.

Nettisivuilta tilataan Pellervon tuottamia julkaisuja. Portaalin kautta saa myös osuustoiminnan opetuspaketin ja muuta osuustoimintatietoa.

arkiston ruoka- ja puutarha-artikkelit vetävät runsaasti lukijoita etenkin juhlapyhiin ja kasvukauden eri vaiheissa. Maailman Pellervon lisäpalveluksi on perustettu Agrimedien ylläpitämä www.growprofit.fi-sivusto erityisesti tilastojen ja kuvien julkaisemiseen. Maailman Pellervoon tuotettiin artikkeleita yritystoiminnan it-palveluista.

Verkkosivut tukivat lehtien levikkikampanjoita niistä varten perustetuilla tilaussivuilla. Pellervo-lehtien lukijamatkat ohjelmiseen esiteltiin lehtien kotisivuilla.

Pellervon nettipalvelun ulkoisista asiakkaista Talonpoikauskulttuurisäätiö toteutti Uusia ratkaisuja maalla asumiseen -arkkitehtikilpailun sekä julkisti kilpailun tulokset ja palkittujen töiden näyttelyn. Säätiö raportoi kilpailua näytävästi nettisivuillaan.

Valion Maito ja Me -lehden kuusi numeroa teemasivuineen vietiin valitusti lehden verkkopalveluun, johon tehtiin myös muuta päivitystyötä.

Kaikki Pellervon Päivien sähköisenä saadut alustukset alkaen vuodesta 2000 voi nyt lukea verkkosivuilta.

Pellervon ansiomitalit ja -merkit

Pellervo-Seura myöntää joko osuustoiminnallisten yritysten hakemuksesta tai omasta aloitteestaan osuuskuntien ansioituneille hallinnon edustajille ja henkilöstölle osuustoiminnan ansiomitaleita, Gebhard-mitaleita ja ansiomerkkejä. Seura myönsi kertomusvuonna 50 ansiomitalia ja -merkkiä.

Lisäksi tasavallan presidentti myönsi Pellervo-Seuran kautta haettuja valtiollisia kunniamerkkejä 44:lle osuustoiminnassa ansioituneelle kansalaisille. Suomen Valkoisen Ruusun komentajamerkin sai maanviljelysneuvos, Pellervon hallituksen puheenjohtaja Marcus H. Borgström Sipoosta; Suomen Valkoisen Ruusun ritarimerkin saivat Metsäliiton johtaja Markku Johannes Luhtasela Espoosta ja maanviljelijä Antti Aulis Toivakka

Kangasniemen-Joutsan Lähivakuutusyhdistyksestä.

Valtiollisen kunniamerkkien saaneiden, samoin kuin Pellervon ansiomitalien ja -merkkien saaneiden nimet ovat myös Pellervon nettisivuilla.

Osuustoiminnan I luokan ansiomitali

Kaupunginjohtaja Erkki Vähämaa, Kajaani, Kajaanin kaupunki

Kultainen Gebhard-mitali

Hallituksen pj., maanviljelijä Arto Saarimäki, Laihia, Munakunta
Maakuntaneuvos Antero Taanila, Kokkola, Osuuskauppa KPO

Osuustoiminnan ansiomitali

Maanviljelijä, urakoitsija Hannu Koskinen, Marttila, Kyrön Seudun Op
Sivistystoimenjohtaja Urpo Lalla, Pöytyä, Kyrön Seudun Op

Kaupunginjohtaja, Pellervon valtuuskunnan puheenjohtaja Erkki Vähämaa sai osuustoiminnan I luokan ansiomitalin varapuheenjohtaja Tiina Linnainmaalta.

Valtuuskunta osuustoimintaryhmittäin 1.1.2009

■ Osuustoiminta yleensä

PAULI KORPI-TASSI
Pohjanmaan Puhelinosuuskunta
PPO:n
toimitusjohtaja
Ylivieska
2008– (erovuorossa 2011)

MICHAEL HORN Borg
MMM, MTK:n johtokunnan pj.
PTT:n hallituksen pj.
Lohja
2008– (erovuorossa 2011)

■ Finlands Svenska Andelsförbund

MATS BRANDT
agrologi, maanviljelijä
Mejeriandelslaget Milkan
edustajiston pj.
Kokkola
2003– (erovuorossa 2009)

■ Kotieläinjalostus

KARI TAHVANAINEN
agronomi, maanviljelijä
Osk. Kotieläinjalostuskeskus FABAn
hallituksen pj.
FABA Palvelu Osk. hallituksen pj.
Pyhäselkä
2006– (erovuorossa 2009)

■ Lähivakuutus-ryhmä

PAULIINA HAIJANEN
kunnallisneuvos, varatuomari,
asianajaja
Lähivakuutus osk:n
hallintoneuvoston pj.
Laitila
2002– (erovuorossa 2010)

TERO MÖLSÄ
kunnallisneuvos, maanviljelijä
Lähivakuutus osk:n
hallintoneuvoston jäsen
Orimattila
2007– (erovuorossa 2010)

■ Metsäliitto

RUNAR LILLANDT
maanviljelysneuvos
Metsäliitto Osuuskunnan
hallintoneuvoston pj.
Kristiinankaupunki
1999– (erovuorossa 2009)

TIMO SAUKKONEN
metsänhoitaja, maanviljelijä
Metsäliitto Osuuskunnan
hallituksen jäsen
Rautjärvi
2008– (erovuorossa 2011)

■ Munakunta

MIKA MUNKKI
agrologi, maanviljelijä
Munakunnan hallituksen jäsen
Vehmaa
2002– (erovuorossa 2009)

■ Osuusmeijerit

TIINA LINNAINMAA (varapi.)
agrologi, maatalousyrittäjä
Osuuskunta Länsi-Maidon
hallintoneuvoston jäsen
Hämeenkyrö
2003– (erovuorossa 2010)

RIITTA NEITOLA
agrologi, maanviljelijä
Osuuskunta Pohjolan Maidon
edustajiston jäsen
Sodankylä
2003– (erovuorossa 2010)

OLLI PALMU
maanviljelijä
Hämeenlinnan Osuusmeijerin
hallituksen pj.
Karkkila
2007– (erovuorossa 2010)

JORMA RITVANEN
maanviljelijä
Alueosuuskunta Promilkin
hallituksen varapi.
Vesanto
2008– (erovuorossa 2011)

TAUNO UITTO
maanviljelysneuvos
Valio Oy:n hallituksen vpj.
Osuuskunta Pohjolan Maidon
hallituksen vpj.
Tyrvävä
1998– (erovuorossa 2011)

■ Päivittäistavarakauppa

RISTO ALANKO
päätoimittaja, toimitusjohtaja
Jukolan Osuuskaupan
hallintoneuvoston jäsen
Juuka
2007– (erovuorossa 2010)

■ Osuuspankit

REIJO HÄMÄLÄINEN
maaseutupäällikkö, agrologi
Etelä-Pohjanmaan Osuuspankin
hallintoneuvoston pj.
Jalasjärvi
2008– (erovuorossa 2011)

PÄIVI KELKKA
maatalousyrittäjä
Kymijoen Osuuspankin hallituksen
vpj.
Anjalankoski
2007– (erovuorossa 2010)

RAUNI NOKELA
kauppatiet. kand., kunnanjohtaja
Oulun Osuuspankin hallituksen vpj.
Yli-Ii
2004– (erovuorossa 2010)

HEIKKI SUUTALA
DI, toimitusjohtaja
Paikallisosuuspankkiliiton
toimitusjohtaja
Lapua
2006– (erovuorossa 2009)

ERKKI VÄHÄMAA (puheenjohtaja)
arkkitehti, kaupunginjohtaja
Kainuun Osuuspankin
hallintoneuvoston varapuheenjohtaja
Kajaani
1998– (erovuorossa 2009)

■ Lihatalot

TIMO KOMULAINEN
agrologi, maanviljelijä
Lihakunnan hallituksen pj.
Nurmes
2001– (erovuorossa 2011)

AARTO KOSUNEN
maanviljelijä
Järvi-Suomen Portti Osuuskunnan
hallintoneuvoston pj.
Rautjärvi
2005– (erovuorossa 2011)

TIINA VARHO-LANKINEN
kauppat. maist., maatalousyrittäjä
LSO-osuuskunnan
hallituksen pj.
Oripää
2003– (erovuorossa 2009)

■ Uusosuustoiminta

PEKKA PÄTTINIEMI
fil. tri, opintojohtaja
Osuustoiminnan Kehittäjät - Coop
Finland ry:n
hallituksen pj.
Helsinki
2004– (erovuorossa 2010)

Valtuuskunnan uudet jäsenet:

Pauli Korpi-Tassi

Reijo Hämäläinen

Jorma Ritvanen

Timo Saukkonen

Michael Hornborg

Hallitus

MARCUS H. BORGSTRÖM
puheenjohtaja
maanviljelysneuvos,
maatalous- ja metsätieteiden maisteri
Finlands Svenska Andelsförbundin
hallituksen pj.
Helsinki
1995– (erovuorossa 2011)

ANNE KYLMÄNIEMI
varapuheenjohtaja
hallintotiet. yo, emäntä
FABA Jalostus Osk. edustajiston jäsen
Posio
1998– (erovuorossa 2009)

MARTTI ASUNTA
metsänhoitaja
Metsäliitto Osuuskunnan
hallituksen puheenjohtaja
Kuru
2008– (erovuorossa 2009)

JAN LÄHDE
kauppätieteiden maisteri
Munakunnan toimitusjohtaja
Turku
2001– (erovuorossa 2010)

ERKKI MOISANDER
ekonomi
Lähivakuutus osk:n
toimitusjohtaja
Varkaus
2008– (erovuorossa 2011)

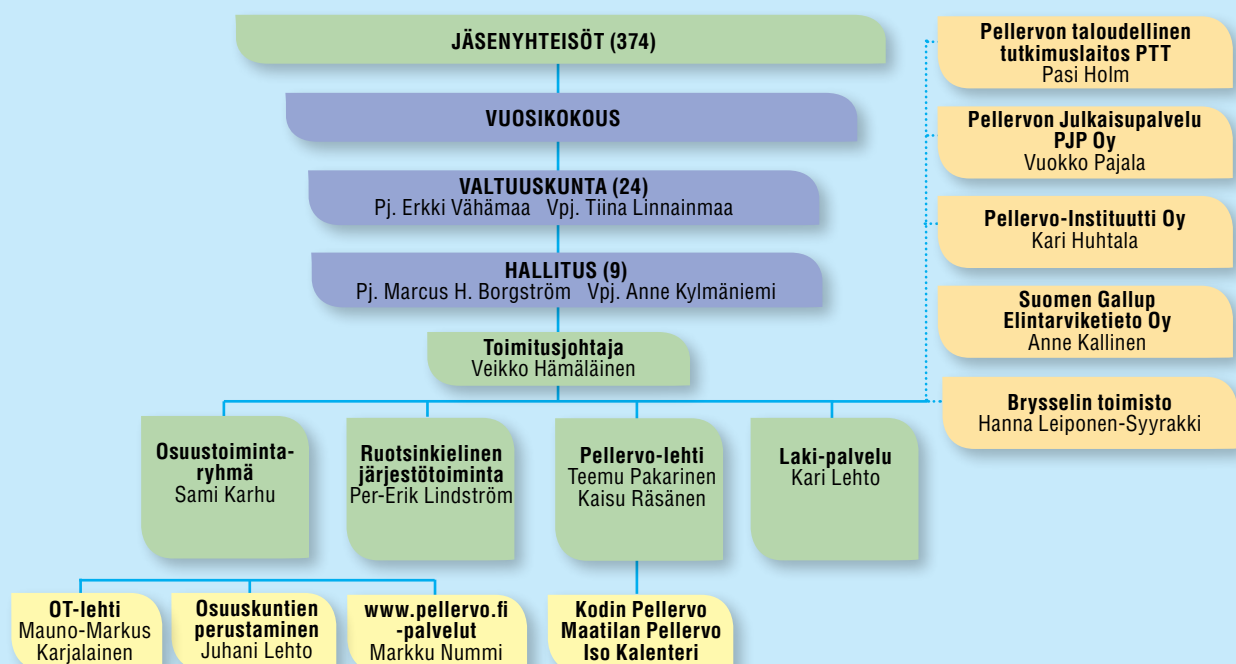
SALME NÄSI
KTT, professori
SOKL:n hallituksen jäsen
Tampere
2009– (erovuorossa 2011)

PENTTI SANTALA
maanviljelijä
Valio Oy:n hallintoneuvoston pj.
Kauhajoki
2006– (erovuorossa 2009)

JARMO TOUKOLA
maanviljelijä, yrittäjä
Kangasalan Osuuspankin hallituksen jäsen
Kangasala
2005– (erovuorossa 2010)

ILKKA YLILUOMA
maanviljelysneuvos
Atria Oyj:n hallituksen jäsen
Ylistaro
2005– (erovuorossa 2010)

Pellervo-Seura ja osakkuusyhteisöt 1.1.2009

Ilmastopolitiikka vahvasti esillä tutkimustyössä

Pellervon taloudellisen tutkimuslaitoksen kertomusvuosi oli toimelias edellisvuosien tapaan. Tutkimuslaitoksen työntekijät osallistuivat vilkkaasti talouspoliittiseen keskusteluun, ja normaalin projektitoiminnan ohella he tekivät runsaasti myös talouspoliittista päätöksentekoa taustoittavaa seurantatyötä, laskelmia ja muistioita.

Kertomusvuoden syksyllä nopeasti kärjistynyt finanssikriisi leimasi paitsi talouspoliittista keskustelua myös PTT:n työtä. Toinen voimakkaasti esille noussut aihe oli ilmastopolitiikka ja sitä sivuavat teemat.

PTT:n henkilökunnan määrä on vakiintunut 20 henkilötyövuoden tienoille. PTT:läiset osallistuivat entiseen tapaan aktiivisesti myös oman alueensa asiantuntijatyöhön. He kävivät kuultavina eduskunnassa eri valiokunnissa, osallistuivat työryhmiin, pitivät esitelmiä sekä omistajayhteisöiden että muiden tahojen tilaisuuksissa. Valtaosa työpanoksesta käytettiin kuitenkin aiempaan tapaan projektitoimintaan. Rahoitusta uusiin projekteihin saatiin ennätysmäärä, ja PTT:n talous onkin vakaa.

Projektityön ohella seurattiin säännöllisesti suhdannekehitystä: edellisvuosien tapaan PTT toimitti kaksi suhdanneennustetta. Kansantalouden, maa- ja elintarviketalouden sekä metsä- ja puutalouden suhdanneennusteet julkaistiin syksyllä, ensimmäistä kertaa kolmena erillisenä osiona. Lisäksi tehtiin alueellinen ennuste asuntomarkkinoista.

Ajankohtaisista teemoista julkaistiin kaksi artikkelikatsausta. Aiheina olivat Alueet ja innovaatio sekä Päästökauppa.

Projektityö

Kertomusvuoden projektityössä olivat vahvasti esillä erilaiset alueelliset teemat. Osin ne liittyivät jo edellisvuosina esillä olleisiin talouden rakenteellisiin tekijöi-

PTT teki muun muassa useita laskelmia siitä, miten päästökauppa vaikuttaisi Euroopan paperi- ja selluteollisuuteen.

hin, kuten väestön ikääntymiseen ja sen aluevaikutuksiin; tuottavuuden kohotamispaineisiin ja alueellisiin eroihin eri toimialojen tuottavuudessa sekä inno-vaatiopolitiikan ja muiden politiikan lohkojen mahdollisuuksiin tasoittaa suuria alueellisia eroja.

Verojärjestelmän mahdolliseen uudistukseen liittyen oli PTT:ssä käynnissä kaksi verotusta koskevaa tutkimushanketta. Toinen hankkeista koskee kuntien asemaa mahdollisessa kokonaisverouudistuksessa, toinen pääoma- ja ansiotulojen erilaisen verokohtelun vaikutusta. Poliitikatoimenpiteiden arviointitutkimukseen liittyy projekti, jossa tutkitaan esimerkiksi yli 54-vuotiaille myönnettävän sosiaaliturvamaksun alennuksen eli ns. matalapalkkatuen alentamisen vaikutuksia.

PTT:n tekemä maahanmuuttajien työkykyä koskeva kyselytutkimus sai kertomusvuonna paljon huomiota osakseen.

Maa- ja elintarviketalous

Maa- ja elintarviketalouden tutkimuksessa jatkettiin yhteistyötä MTT:n Taloustutkimuksen kanssa. Hankeyhteistyö koskee maatalouspolitiikan tulevaisuuden vaihtoehtoja ja niiden vaikutusten arviointia. PTT:n osuudessa arvioidaan politiikka-muutosten alueellisia vaikutuksia.

Yhteistyössä Työtehoseuran kanssa jatkettiin hanketta, jossa selvitetään maatilojen teknologiavaihtoehtoja ja rakennuskustannuksia sekä niiden vaihtelua ja vaikutuksia tilojen työnmenekkiin ja kannattavuuteen.

Yhteistyössä Suomen Aluetutkimuksen, Jyväskylän Yliopiston ja Fin-Auguurin kanssa PTT sai valmiiksi jälkiarviointin EU:n ohjelmakaudella 1999–2006 toteutetusta maaseudun horisontaalisesta kehittämisohjelmasta. PTT:n vastuulla oli tulo- ja markkinavaikutusten ohella ympäristötuen vaikutusten arviointi. Samat yhteistyötahot täydennettynä Lönnrot-Instituutilla saivat tehtäväkseen myös seuraavan ohjelmakauden 2007–2013 maaseudun kehittämisohjelman väli- ja jälkiarviointin.

Lisäksi PTT teki selvityksen EU:n päästäökaupan vaikutuksesta Euroopan lannoitemarkkinoihin ja arviotutkimuksen Suomen perushyödykepolitiikan muutostarpeista. Myös maatalouden panosmarkkinoiden seurantaa tehostettiin, ja osallistuttiin aktiivisesti ruuan hinnasta käytyyn keskusteluun. Viimeksi mainittuun liittyen aloitettiin tutkimus ruokamarkkinoiden hintaintegraatiosta. Lisäksi väitöskirjatyo lihan laatu-tiedon merkityksestä kuluttajan valintoihin tuli esitarkastusvaiheeseen.

Metsä- ja energiatalous

PTT:n metsä- ja puutalouden tutkimusryhmässä tehtiin alkuvuodesta selvitys 2013 voimaan tulevan päästäökauppadirektiiviehdotuksen vaikutuksista Euroopan paperi- ja selluteollisuuteen. Tutkimuksen mukaan Euroopan paperi- ja selluteollisuuden vuotuiset kustannukset kasvavat 3,4–7,1 miljardia euroa, jos Euroopan metsäteollisuudelle ei anneta täyttä vapautusta päästäöoikeuksien huutokaupasta.

Pitääkseen voittonsa ennallaan Euroopan paperi- ja selluteollisuuden pitäisi nostaa hintojaan 3–7 prosenttia. Koska teollisuus ei kykene siirtämään kohonneita kustannuksia lopputuotteiden hintoihin, metsäteollisuus menettää lähes kaikki voittonsa kustannusten nousun vuoksi.

PTT:ssä tutkittiin bioenergian tuotantoa, markkinoita ja kehitysnäkymiä niin pelto- kuin metsäbiomassankin osalta. Metsäbiomassojen ohella kotimaisista pelto-biomassoista ruokohelven ja biokaasun käyttö lisääntynee sähkön ja lämmön tuotannossa. Arviolta 5–10 vuoden kuluttua puubiomassan ja muiden energiakasvien merkitys korostuu liikennepolttoaineissa. Ruokohelvellä ja metsähakkeella näyttäisi olevan myös aluetaloudellista merkitystä.

Tutkimuksia metsänomistajista

Kertomusvuonna päättyi MTK:n rahoittama selvitys puumarkkinoiden toimivuudesta ja tehokkuudesta. Hankkeessa tutkittiin Pohjois-Euroopan puumarkkinoita: hintatasot näyttäivät yhdyntävän eri

PTT-katsauksen kakkosnumeron teemana oli alueellisuus. Katsaus toi esille aluekehityksen näkymiä ja muun muassa ammattikorkeakoulujen roolia alueellisissa innovaatioissa.

maiden välillä siten, että alemman hintatason alueilla hinnat nousevat lähemmäs korkeamman hinnan alueita.

PTT:n ja Työtehoseuran yhteistutkimusta metsätalouden kannattavuudesta ja puun tarjontaan vaikuttavista tekijöistä jatkettiin, samoin Metsäsäätiön ja MTK:n rahoittamaa tutkimusta tulevaisuuden metsänomistajista. Uutena hankkeena alkoi tutkimus, jossa selvitetään markkinapohjaisten ohjauskeinojen käyttöä metsien monimuotoisuuden turvaamisessa. Tutkimuksessa tuodaan esille muissa maissa käytettyjä ohjauskeinoja ja arvioidaan niiden soveltuvuutta. Lisäksi metsä- ja puutalouden ryhmä teki useita lyhytkestoisia selvityksiä tilaustutkimuksina.

PTT:n hallituksen puheenjohtajana jatkoi puheenjohtaja Michael Hornborg (MTK) ja varapuheenjohtajana varatoimitusjohtaja Erkki Böös (OP-Keskus). Hallitustyötä jatkoivat myös toimitusjohtaja Päivi Huotari (Mela), talousjohtaja Antero Riihikallio (Valio Oy), toimitusjohtaja Veikko Hämäläinen (Pellervo-Seura), maanviljelijä Martti Selin (A-Tuottajat) ja talousjohtaja Harri Turunen (Metsäliitto). Uudeksi hallituksen jäseneksi valittiin toimitusjohtaja Heikki Sirviö (Yara Suomi).

Ruokatiedon jalostaja

Vahvan maatalous- ja ruokatutkimuksen ohella Elintarviketieto selvittää kotitalouksien puutarha- ja pihainvestointeja.

Elintarviketiedon julkaisema Elintarviketalous kertoo sekä ruuan kulutuksesta että ennakoi ruuan kulutusta ja tuotantoa niin Suomessa kuin koko unionin alueella.

Suomen Gallup Elintarviketieto Oy kuuluu TNS Gallupin osana maailmanlaajuiseen TNS-konserniin, mikä mahdollistaa TNS:n kansainvälisten tutkimustuotteiden ja -verkostojen hyödyntämisen.

Yhtiö on toimialan johtava tutkimus- ja asiantuntijaorganisaatio. Vahvuuksia ovat maatalous- ja elintarvikealan tuntemus, tutkimusosaaminen, pitkäaikaiset asiakassuhteet ja avainasiakkuuksiin perustuva toiminta.

Kertomusvuonna yhtiön liikevaihto kasvoi ja toiminnalle asetetut tavoitteet saavutettiin. Mittavin tutkimuskokoonaisuus oli Maatilojen Kehitysnäkymät vuoteen 2016 -tutkimus. Sen myötä selvitettiin maatilojen tulevaisuuden suunnit-

telmia alueittain ja tuotantosuunnittain. Pellervon teettämän laajan Osuustoiminta-tutkimuksen tulokset julkistettiin Pellervon Päivänä, ja tutkimusaineistoa jalostettiin eri osuuskuntien tarpeisiin.

Toiminnan keskeisenä kivijalkana olivat vuosisopimuksiin perustuvat toimialan markkinaseurannat ja kehityssennusteet. Elintarvikkeiden kulutusta ohjaavia tekijöitä kartoitettiin sektoreittain. Asiantuntijatyöhön perustuvia AgriInfotietosovelluksia tuoteistettiin ja tehtiin aiempaa enemmän. Grafiikkaraportointia kehitettiin muun muassa ottamalla käyttöön dynaamisia raportointimalleja.

Edellisvuosien tapaan toteutettiin yritysten ja organisaatioiden asiakastutkimuksia, joilla selvitettiin palveluun tyytyväisyyttä, kehittämistoiveita ja asiakkuuteen sitoutumista.

Elintarviketalous- ja Ruokatieto-julkaisujen levikki kehittyi myönteisesti sisällön uudistuksen ansiosta. Elintarviketalous-julkaisu ilmestyi 57. kerran ja Ruokatieto kuudennen kerran.

Suomen Gallup Elintarviketieto Oy tuottaa markkinatieto-, markkinatutkimus- ja asiantuntijapalvelua koko elintarvikeketjulle, maa- ja metsätalouteen kytkeytyville yrityksille ja organisaatioille. Yritys on vuonna 1932 perustetun Pellervo-Seuran Markkinatutkimuslaitoksen toiminnan jatkaja.

Luottamushallinnon koulutus lisääntyi

Osuustoimintayritykset vastasivat toimintaympäristön haasteisiin lisäämällä luottamushallinnon koulutusta. Huh-tikuussa Pellervon Päivässä todettiin, että osaamisen kehittäminen on tarpeen, koska globaalit haasteet ja markkinakilpailu kasvavat. Kertomusvuotta voidaan luonnehtia vahvaksi luottamushallinnon kehittämisen vuodeksi. Pellervo-Instituutin koulutustarjonta uusiutui, kun hallinnon peruskoulutusta uudistettiin. Tulevaisuusseminaareissa käytiin perusteelliset keskustelut keskeisten toimialojen haasteista ja mahdollisuuksista.

HLJ vahvassa vedossa

HLJ-ohjelma on kokeneiden luottamusjohtajien pitkäkestoinen koulutus. Kertomusvuoden aikana HLJ-opiskelussa oli kolme eri opintoryhmää ja niissä oli yhteensä 37 osallistujaa. Ohjelman rakennetta uudistettiin. Aiemman neljän jakson sijasta ohjelmassa on viisi jaksoa, joista osa on kaksipäiväisiä. Tällä halutaan helpot-

taa osallistujien mahdollisuutta osallistua opintoihin täysipainoisesti.

Alueellinen valmennus käynnistyi

Hallinnon peruskurssin tilalla käynnistettiin uusi HH-Valmennus (Hyvä Hallintohenkilö). Se on 2+2-päiväinen kokonaisuus uusille ja jonkin aikaa hallinnossa olleille henkilöille. HH-Valmennus pidetään vuorottain eri maakunnissa. Ensimmäinen valmennus oli Pohjois-Pohjanmaalla Rokualla. Uusi ohjelma sai palautteen perusteella erinomaiset arviot.

Vuoden aikana keskusteltiin paljon osuuskunnan omistajaohjauksesta ja osuuskuntaan sitoutumisesta. Hallintoneuvoston muuttuva rooli tuli keskusteluissa usein esille. Pellervo-Instituutti oli mukana kouluttamassa useita tuotajaosuuskuntien edustajia. Niihin

Pellervo-Instituutin koulutustarjonnasta saa tietoa sekä netistä että Osuustoimintalehdestä. Instituutti julkaisi kertomusvuonna kahdeksansivuisen liitteen lehden välissä.

osallistui myös hallintoneuvosto ja hallitus. Edustajistojen koulutuksessa yhtenä keskeisenä aiheena oli taloudenhallinta.

Kansainvälisyyttä ja kielenopiskelua

Luottamushenkilöiden kansainvälistä osaamista kehitettiin useissa koulutusohjelmissa. HLJ 11-ohjelman päättöjakso pidettiin Itäavallassa, jossa ryhmä tutustui paikalliseen osuustoimintaan. Ruotsinkielinen opintoryhmä piti seminaarin Pietarissa ja tutustui siellä suomalaisiin toimijoihin. Joukko luottamushenkilöitä osallistui Ruotsissa Sänga Säbyssä järjestettyyn yhteispohjoismaiseen osuustoimintaseminaariin. Hyvän suosion saanutta englanninkielisen valmennusta jatkettiin: syksyllä aloittanut opintoryhmä opiskeli kymmenen lähipäivää Suomessa ja viikon Manchesterissa.

Instituutti on muutaman vuoden ajan järjestänyt osuuskuntien luottamusjohtajille sekä toimivalle johdolle tarkoitetun Kesäfoorumin. Viime kesäkuussa foorumin paneelikeskusteluun osallistui muun muassa liikkeenjohdon konsultti Matti Jaakola, jonka asiantuntemusta on käytetty myös Instituutin HLJ-koulutuksessa. Oikealla HKScanin hallituksen jäsen, panelisti Matti Karppinen.

Moniaita metsäretkiä

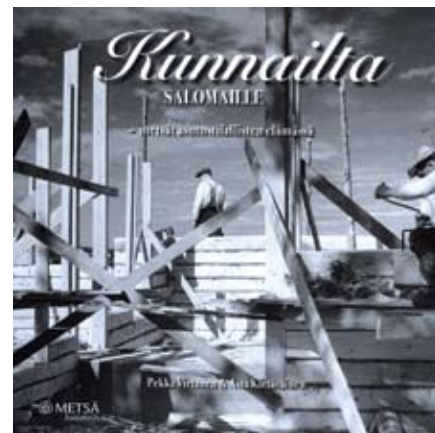
Metsään ja metsätalouteen liittyvien artikkeleiden tuottaminen nousi julkaisupalvelun työlliställä vahvasti esille kertomusvuoden mittaan. Vaikka metsäalalla muutoin kuohui ja lastut lentelivät, alan erikoisosaamista edellyttävien artikkeleiden kysyntä PJP:ltä kasvoi. Julkaisupalvelu tuotti uudelle yhteistyökumppanilleen Metsäliiton Viesti -lehdelle artikkeleita pitkin vuotta. Artikkeliyhteistyö jatkui myös OP-Pohjola-ryhmän julkaiseman Metsäraha-lehden kanssa.

Julkaisupalvelu osallistui kertomusvuoden lopulla markkinoille tulleen, metsäasioita laajasti käsittelevän Aarre-lehden sisältötuotantoon. Samalla sovittiin myös numerokohtaisesta artikkelituotannosta vuodelle 2009. Etenkin metsänomistajille

suunnattuja juttuja PJP teki myös Maatilan Pellervon käyttöön.

Luonnikas yhteistyö Osuuskunta Tuottajain Maidon ja Alueosuuskunta Promilkin kanssa jatkui. Nämä valiolaisten osuuskunnat julkaisevat tuottajaomistajilleen kaksi kertaa vuodessa ilmestyvän jäsenlehden sekä kaikille tuottajille jaettavan toimintakertomuksen. Julkaisupalvelu oli mukana sekä toimintakertomusten että lehtien tuottamisessa. Alueosuuskunta Promilkin Paimentorvi-lehden ulkoasu uudistettiin kertomusvuoden aikana. Niin ikään valiolaisten osuuskunta Pohjolan Maito toteutti tuottajilleen menevän toimintakertomuksen yhdessä julkaisupalvelun kanssa.

Maidontuottajien maailmassa julkai-

Metsäaihe näkyi sekä julkaisupalvelun artikkelituotannossa että kuvatarjonnassa. Metsätöihin liittyviä arkistokuvia välitettiin muun muassa Pekka Virtasen ja Asta Kietäväisen mainioon kirjaan Kunnailta salomaille - metsät asutustilallisten elämässä.

2/2007

PAIMENTORVI

1/2008 • ALUEOSUUSKUNTA PROMILKIN JÄSENLEHTI

Ruokinnan Jalostuksen

Hyvää aitiapäivää Dahlin perheelle ja muille maidontuottajille!

Oma hyvinvointi s. 14
Maitomarkkinat vetävät s. 18
Ternistä teiniksi s. 22

supalvelu oli vahvasti mukana myös Arla Ingman Yhteistyöryhmän kautta. Ryhmä tekee tuottajilleen ja yhteistyökumppaneilleen neljästi vuodessa ilmestyvää Maito 10 -lehteä, jonka sisällöstä ja ulkoasusta PJP vastasi. Kertomusvuoden lopulla käytiin keskustelua lehden uudistamisesta ja ne sovittiin toteutettavaksi vuonna 2009.

Moni OP-Pohjola-ryhmän osuuspankeista on viime vuosien mittaan juhlinut satavuotistaivaltaan. Kertomusvuonna merkkivuottaan viettivät Sonkajärven ja Kangasniemen osuuspankit valmistaen omat juhlaulkaisut. Julkaisupalvelu antoi konsulttiapua Kangasniemen laajan historiikkikirjan toteutukseen ja ulkoasuun liittyvissä asioissa.

PJP osallistui lisäksi Pellervo-Seuran lehtien ja osuustoimintaa koskevien julkaisujen tekoon.

Kertomusvuoden lopulla allekirjoitettiin yhteistyösopimus Valio Oy:n kanssa. Sen mukaan PJP toimii yhteistyökumppanina maidontuottajille suunnatun Maito ja Me -lehden sisällön ja ulkoasun tuottamisessa.

Alueosuuskunta Promilkin jäsenlehti sai kertomusvuonna uuden ulkoasun.

Osuustoiminnan julkaisut

Osuustoiminta.

Osuustoimintayrityksen hallintohenkilöille ja liikkeenjohtajille tarkoitettu talouslehti keskittyy osuuskuntien hallintoon, johtamiseen ja osuustoiminnalliseen keskusteluun yli toimialarajojen. Kuusi numeroa vuodessa 59 €. Tutustumistarjous 23 euroa/1. vuosikerta. Irtonumeron hinta on 11 euroa.

Osuuskuntalaki.

Pellervo-Seura 2005.

Hinta 5 €.

Osuustoiminnan arvot ja periaatteet 2000-luvulle

Osuustoiminnan neuvottelukunta

Osuustoiminnan

arvot ja periaatteet 2000-luvulle.

Kansainvälisen osuustoimintaliiton ICA:n osuustoiminnan identiteettiä koskeva kannanotto vuodelta 1995. Osuustoiminnan neuvottelukunta. 4. painos; 2008. Hinta 3,40 €.

Eurooppaosuuskuntalaki.

Julkaisu sisältää lain, hallituksen esityksen laiksi, Euroopan neuvoston asetuksen ja Pellervon lakiasiaintohtajan esipuheen, joka arvottaa lain käytännön merkitystä. Hinta 5 €.

Osuuskunnan perustajan opas

Osuuskunta viisaan valinta

PELLERVO

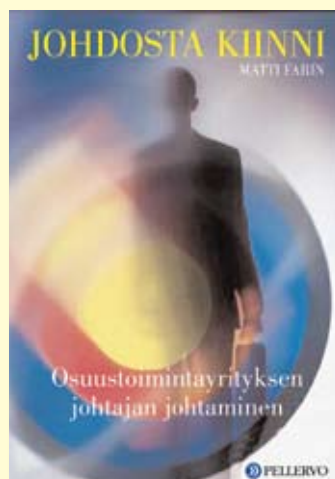
Osuuskunta viisaan valinta.

Osuuskunnan perustajan opas.

Opas kertoo osuuskunnan suunnittelusta, sääntöjen laadinnasta, rekisteröimisestä, taloudesta, hallinnosta, palvelujen ja tuotteiden markkinoinnista sekä antaa eväitä yrityksen menestymiseen. Pellervo-Seura; 2003. Hinta 25 €. Oppaan mukana tulee kaksi muuta julkaisua: uusi osuuskuntalaki ja osuustoiminnan kansainväliset periaatteet.

Heikki Juutinen, Åke Stenström, Raimo Vuori: **Tehokas omistajahallinto, osuuskunnan hallintohenkilön käsikirja.** Hallinnossa jo oleville ja etenkin uusille jäsenille tarkoitettu käsikirja. 2. uudistettu painos 2006. Hinta 25 €/kpl, yli 10 kirjan tilauksissa 22 €/kpl. Myös ruotsiksi.

Matti Farin: **Johdosta kiinni, osuustoimintayrityksen johtajan johtaminen.** Julkaisun kirjoittaja Matti Farin on työskennellyt Pellervo-Instituutissa osuuskuntien hallinnon kouluttajana. Johdosta kiinni -kirja paneutuu etenkin osuuskunnan hallituksen jäsenten työhön. Kirjassa on myös yritysesimerkkejä. Pellervo-Seura 2006. Hinta 20 €, 2–10 kpl 15 €/kpl, 11–kpl 12 €.

Omistajaohjaus ja valvonta osuuskunnissa. Pellervon omistajaohjaustyöryhmän mietintö. Pellervo-Seura 2000. Hinta 5 €.

Juhani Laurinkari: **Osuustoiminta, utopiasta kansainvälisen yrittämisen muodoksi.** Perusteos osuustoiminnasta. Professori Juhani Laurinkarin osuustoimintakirja kertoo laajasti osuustoimintaliikkeen kehityksestä Suomessa ja kansainvälisesti. Hinta (+ alv 8 %) 1 kpl 34 euroa 2–9 kpl à 25 € 10 kpl tai enemmän à 20 € Tilaukset: Kuopion yliopisto, Pirkko Koivula, pirkko.koivula@uku.fi, puh. (017) 162 6671

Iiro Jussila, Panu Kalmi, Eliisa Troberg: **Selvitys osuustoimintatutkimuksesta maailmalla ja Suomessa.** Julkaisussa kerrotaan osuustoiminnan akateemisen tutkimuksen ja opetuksen tilasta. Osuustoiminnan neuvottelukunta 2008. Yksittäiset julkaisut maksuttomia.

Osuustoiminta, vastuullista suomalaista omistajuutta.

Osuustoiminnan neuvottelukunta osallistuu keskusteluun suomalaisesta omistajuudesta. Neuvottelukunta korostaa osuustoiminnallisen yritysmallin kohtelua tasavertaisena muiden yritysmuotojen rinnalla. Osuustoiminnan neuvottelukunta 2005.

Yksittäiset kappaleet maksuttomia. Julkaisu on myös ruotsiksi, englanniksi ja espanjaksi.

Kehittyvä osuuskunta, kysyvä työkirja pienosuuskunnille.

Idekoop Osuuskunta, Osuustoiminnan Kehittäjät - Coop Finland ry, Pellervo-Seura ry, Sataosaajat Osuuskunta 2007. Maksuton.

Työosuuskuntien kansainvälinen julkilausuma.

ICA, Cicopa, Pellervo-Seura ry ja Osuustoiminnan kehittäjät - Coop Finland ry 2008. Maksuton.

Annastiina Henttinen:

Osuustoiminnallisen yrityksen historian kirjoittaminen.

Osuuskunnat juhlivat aika ajoin syntymäpäiviään ja usein päivää juhlistetaan historiategoksella. Opas kertoo kirjoitustyöstä ja historiahankkeen läpiviennistä. Pellervo-Seura 2006. Hinta 25 €.

Yritysneuvojan osuuskuntaopas.

Kirjanen yritysneuvojille heidän pohtiessa asiakkaiden kanssa yritysmuodon valintaa. Pellervo-Seura 2005. Yksittäiset kappaleet maksuttomia.

Pellervon verkkosivujen nettikirjastosta löytyy julkaisuja sähköisessä muodossa yli sadan vuoden ajalta.

Osuuskuntien edistämisestä Euroopassa. Komission tiedonanto neuvostolle, Euroopan parlamentille, Euroopan talous- ja sosiaalikomitealle sekä alueiden komitealle. Pellervo-Seura 2004.

Hinta

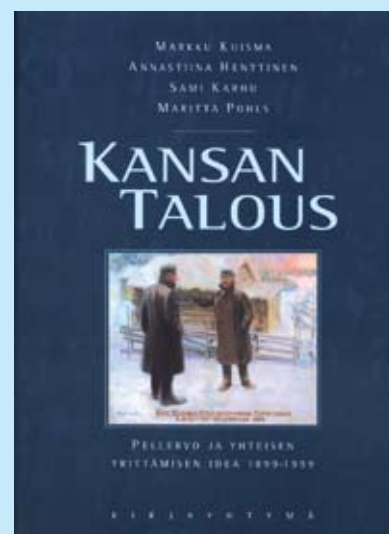
1 kpl 5 euroa

2–9 kpl à 3 €

10 kpl tai enemmän à 2,50 €

Hannu Pokela, Sari Hiltunen:
Kilpailulainsäädäntö ja osuuskunnat. Kilpailuoikeudellinen selvitys. Osuustoiminnan neuvottelukunta 2003. Hinta 5 €.

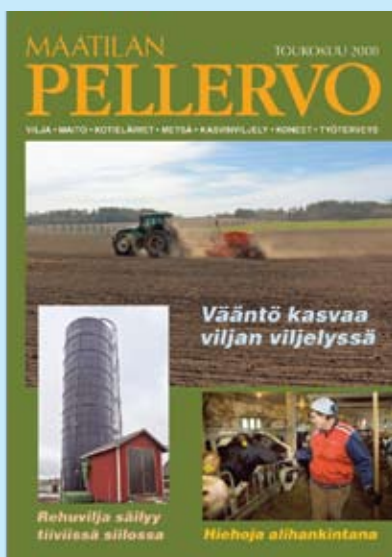
Markku Kuisma, Annastiina Henttinen, Sami Karhu, Maritta Pohls: **Kansan talous.** Pellervo ja yhteisen yrittämisen idea 1889–1999. Kolme näkökulmaa pellervolaisen osuustoimintaliikkeen ja Suomen kehitykseen. Pellervo-Seura ja Kirjayhtymä Oy 1999. Hinta 32,80 €.

Pellervon Tilaajapalvelu
Simonkatu 6, 00100 Helsinki
PL 77, 00101 Helsinki
Puh. (09) 476 7501
Telekopio (09) 694 8845
S-posti: toimisto@pellervo.fi

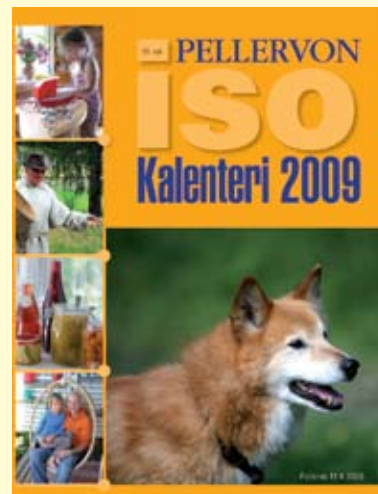

Pellervo-lehti

Kodin Pellervo on maaseudun ja maaseutumaista elämäntapaa ja taloudellista yhteistoimintaa korostava perhelehti. 12 numeroa.

Maatilan Pellervo on maatilojen ammattilehti, joka edistää maatilojen ja maaseudun osuustoiminnallista ja muuta liiketoimintaa. 11 numeroa. Kestotilaukset
Maatilan Pellervo 83 €/vuosikerta
Kodin Pellervo 71 €/vuosikerta
Maatilan ja Kodin Pellervo sekä kalenteri yhdessä 103 €/vuosikerta

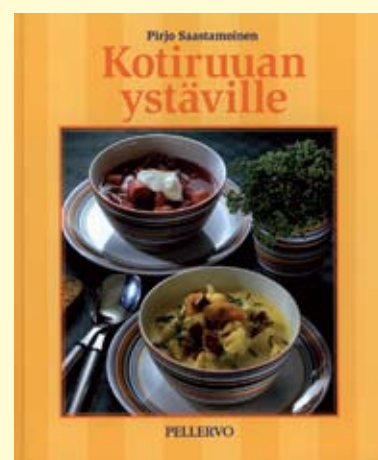
Iso Kalenteri

Pellervon Iso Kalenteri kuuluu Kodin Pellervon ja Maatilan Pellervon sekä Pellervon koko paketin vuositalaukseen. Kalenterin voi ostaa myös erillisenä. Vuoden 2009 kalenterin tilaushinta on 21 €.

Elina Piri: Pellervon kankureille.

Pellervo-lehden kudontapalstaa piti 1950-luvulla legendaarinen kudonnanopettaja Ester Perheentupa. Palstan nimi oli Pellervon kankurit. Käsityönopettaja Elina Piri on mukauttanut Perheentuvan töitä tähän päivään, kudottuttanut kankaat ja koonnut kaiken kirjaksi. Hinta 23,40 €.

Pirjo Saastamoinen: Kotiruuan ystäville.

Yli 180 valmistusohjetta, mukana myös välipaloja, jälkiruokia ja leivonnaisia. Hinta 29 €.

Pellervo-Seura

PL 77, Simonkatu 6
00101 Helsinki
puh. (09) 4767 501
faksi (09) 694 8845
toimisto@pellervo.fi
etunimi.sukunimi@pellervo.fi
www.pellervo.fi

Toimitusjohtaja Veikko Hämäläinen

Osuustoimintajohtaja Sami Karhu
- järjestötoiminta, jäsensuhteet ja tiedotus

Järjestöassistentti Sinikka Huotari
- tiedotus, Pellervo-Seuran ansiomitalit ja
-merkit

Johtaja Per-Erik Lindström
- ruotsinkielinen järjestötoiminta

Lakiasiaintoimintajohtaja Kari Lehto
- lakipalvelu

Asiamies Juhani Lehto
- pienosustoiminta

Kirjanpito- ja hallintopalvelut
Kirjanpitäjä Maija-Liisa Silvonen
Kirjanpitäjä Paula Hyttinen
- hallintopalvelut

Pellervo-lehti:

Päätoimittaja Teemu Pakarinen
Markkinointipäällikkö Kaisa Räsänen
Graafinen suunnittelija Jaakko Liukkonen
Myyntipäällikkö Merja Sainio
Apulaislevikkipäällikkö Santra-Mari Salonen
Myyntiassistentti Kirsi Ruhanen

Kodin Pellervo:

Toimituspäällikkö Anna-Liisa Huhtala-
Fiskars

Maatilan Pellervo:

Toimituspäällikkö Teemu Pakarinen

Osuustoiminta-lehti:

Päätoimittaja Sami Karhu
Toimituspäällikkö Mauno-Markus Karjalainen
Asiamies, toimittaja Riku-Matti Akkanen

Pellervo-Internet:

Toimituspäällikkö Markku Nummi

Suomen Gallup Elintarviketieto Oy on elintarviketalouden markkinatutkimus- ja tietopalveluun erikoistunut yritys, jonka keskeisinä tutkimuskohteita ovat elintarvikkeiden kulutusmarkkinat sekä maatalouden ja maaseutuelinkeinojen markkinat.

Toimitusjohtaja Anne Kallinen
Suomen Gallup Elintarviketieto Oy
PL 505, Itätuulenkuja 10 B
02101 Espoo
puh. (09) 613 500
faksi (09) 6135 0470
elintarviketieto@tns-global.com
etunimi.sukunimi@tns-global.com
www.tns-gallup.fi

Pellervon taloudellinen tutkimuslaitos PTT

osallistuu tutkimusten ja esitelmien muodossa kansantaloudesta käytävään keskusteluun.

Toimitusjohtaja Pasi Holm
Kansantalouden tutkimusryhmä,
tutkimusjohtaja Raija Volk
Maa- ja elintarviketalouden tutkimusryhmä,
tutkimusjohtaja Perttu Pyykkönen
Metsä- ja puutalouden tutkimusryhmä,
tutkimusjohtaja Paula Horne
PTT
Eerikinkatu 28 A
00180 Helsinki
puh. (09) 3488 844
faksi (09) 3488 8500
etunimi.sukunimi@ptt.fi
www.ptt.fi

Pellervon Julkaisupalvelu PJP

Oy on asiakas- ja yrityslehtiä sekä toimintakertomuksia ja esitteitä tekevä yritys.

Toimitusjohtaja Vuokko Pajala
Pellervon Julkaisupalvelu PJP Oy
PL 77, Simonkatu 6
00101 Helsinki
puh. (09) 4767 5547
faksi (09) 6948 845
etunimi.sukunimi@pellervo.fi

Pellervo-Instituutti Oy on Pellervon ja MTK:n yhteinen koulutus- ja kehitysyksikkö.

Toimitusjohtaja Kari Huhtala
Pellervo-Instituutti Oy
PL 77, Simonkatu 6
00101 Helsinki
faksi (09) 694 8845
etunimi.sukunimi@pellervo.fi
www.pellervo-instituutti.fi

Brüsselin toimisto on Pellervon ja MTK:n yhteinen EU-asioiden toimisto.

Johtaja Tapio Kytölä
Hanna Leiponen-Syyrakki
Kotieläinasiamies, osuustoiminta-asiat
Office of Finnish Agriculture and Cooperatives
Rue de Trèves 61,
B-1040 Brussels, Belgium
puh. +32 2 285 4810
faksi +32 2 285 4819